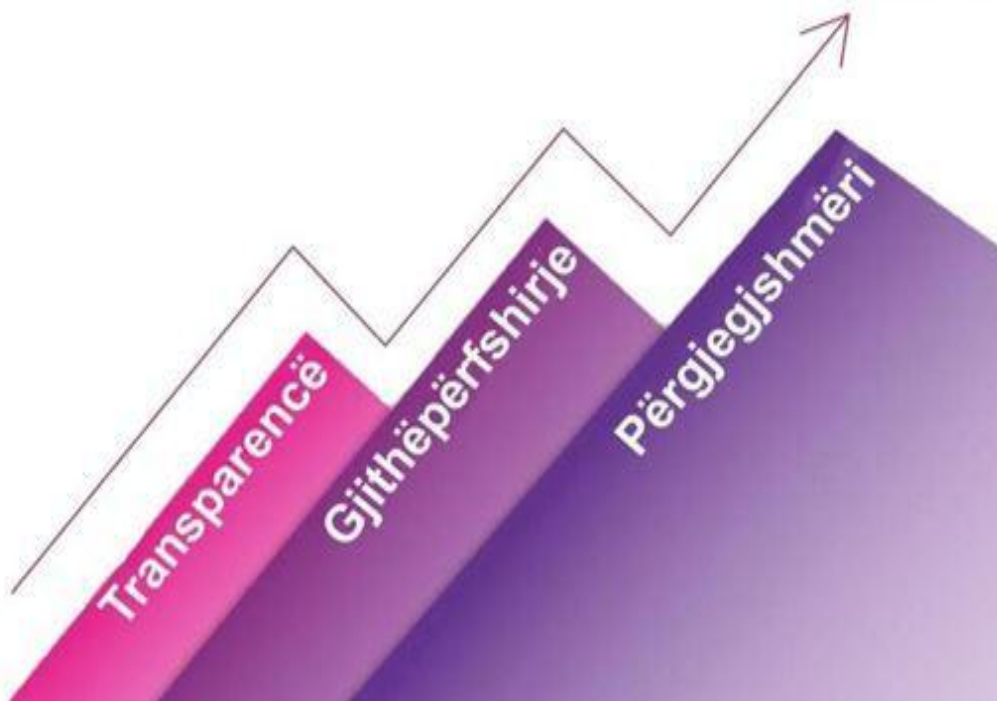

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E FINANCIVE

Raporti 6-mujor i Monitorimit Menaxhimi i Financave Publike 2025

PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE

Raporti gjashtëmuor i monitorimit

Ky raport gjashtëmuor i monitorimit mbi zbatimin e reformave në Menaxhimin e Financave Publike mbulon periudhën nga 1 janari 2025 deri më 30 qershor 2025. Ai përshkruan ecurinë e aktiviteteve të planifikuara dhe arritjet kundrejt treguesve të performancës dhe objektivave të përcaktuara në strategjinë e re sektoriale të MFP-së për vitet 2023-2030 dhe planin e veprimit për vitet 2023-2026. Strategjia sektoriale e MFP-së është në përputhje me Strategjinë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim Evropian (SKZHIE), Udhërrëfyesin e RAP-it, Programin e Reformës Ekonomike dhe axhendën më të gjerë të Integritimit Evropian. Strategjia dhe plani i veprimit morën miratimin zyrtar me VKM 390, të datës 12 qershor 2024, mbi "Miratimin e Strategjisë Sektoriale të MFP-së 2023-2030".

Strategjitë nënsektoriale

Gjatë periudhës raportuese, plani i veprimit të MFP-së u zbatua së bashku me disa strategji nënsektoriale, duke përfshirë Strategjinë Afatmesme të të Ardhurave, Strategjinë e Biznesit të Administratës Doganore Shqiptare, Strategjinë e Prokurimit, Strategjinë Afatmesme të Menaxhimit të Borxhit dhe Strategjinë e Zhvillimit të Kontrollit të Lartë të Shtetit (KLSH).

Bashkëpunimi me partnerët e zhvillimit

Qeveria vazhdoi bashkëpunimin produktiv me partnerët e zhvillimit për zbatimin e strategjisë. Kjo përfshinte vlerësime të rregullta për të vlerësuar gjendjen e politikave dhe sistemeve të MFP-së, të tilla si konsultimet e Nenit 4 të Fondit Monetar Ndërkombëtar (FMN) dhe përgatitja e një Vlerësimi të Performancës lidhur me Llogaridhënien për Shpenzimet dhe Financat Publike (PEFA) me BE-në, si dhe një vlerësim mbi Parimet e Administratës Publike me SIGMA-n. Mbështetjet e shumta në formën e Asistencës Teknike dhe Projekteve ndihmëse të financuara nga partnerët e zhvillimit vazhdojnë të përmirësojnë sistemet e MFP-së, me partnerë kryesorë FMN-në, Bankën Botërore, BE-në, SIGMA-n dhe SECO-n.

Zhvillimet kryesore të shtyllave

Shtylla 1: Programimi Makroekonomik dhe Monitorimi i Riskut

Veprimi për asistencën e parë teknike (trajnimin) mbi krijimin e kuadrit të Analizës së Qëndrueshmërisë së Borxhit (AQB) u realizuan në vitin 2024 dhe në prill 2025, stafi i Ministrisë së Financave mori pjesë në një trajnim të ofruar nga Banka Botërore mbi Analizën e Qëndrueshmërisë së Borxhit. DRF për vitin 2024 u finalizua në maj 2025 dhe u miratua nga Ministri i Financave. Dokumenti tashmë është dorëzuar zyrtarisht në Këshillin e Ministrave. Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, projektligji për Këshillin Fiskal ka qenë nën shqyrtim të brendshëm.

Shtylla 2: Planifikimi i Integruar Strategjik dhe Buxhetor, Monitorimi dhe Raportimi Transparent

Në kuadër të Shtyllës 2 "Planifikimi i Integruar Strategjik dhe Buxhetor, Monitorimi dhe Raportimi Transparent", janë kryer një sërë aktivitete. 80% e strategjive dhe planeve të veprimit janë përgatitur në përputhje me udhëzimet e SPI-së, dhe monitorimi manual është kryer nga SASPAC dhe ministritë e linjës. Është nisur një vlerësim i kuadrit ekzistues të SPI-së, janë mbajtur konsultime me palët e interesuara përkatëse dhe po përgatiten propozime për përmirësim. Puna është duke vazhduar për të përmirësuar sistemin SIPI (IPSIS) dhe për ta lidhur atë me SIMFSH/SIMAJ, ndërsa është përfunduar një vlerësim i nevojave për trajnim dhe modulet e trajnimit janë në përgatitje e sipër.

Riaktivizimi i sistemit SIMAJ është gjithashtu në shqyrtim. Në fushën e planifikimit të buxhetit afatmesëm, sipas vlerësimit të Indeksit të Buxhetit të Hapur (OBI) 2023, Shqipëria mori 9/100 për Pjesëmarrjen Publike dhe 57/100 për Transparencën, duke treguar një rritje të lehtë nga viti 2021. Metodologjia e rishikimit të shpenzimeve është zhvilluar dhe është në proces rishikimi të brendshëm. Të gjitha Ministrinë e Linjës dhe Institucionet Qendrore kryesore janë trajnuar mbi Analizën e Hendekut Gjinator (AHGJ) si pjesë e Buxhetimit të Përgjigjshëm Gjinator (BPGJ). Pesë Ministri të Linjës janë trajnuar për të zbatuar masat e ndryshimeve klimatike me kërkesat e tyre buxhetore. Në vitin 2025, Lista Unike e Projekteve me Rëndësi Kombëtare (NSPP) u miratua dy herë, nëpërmjet VKM-së nr. 91 dhe VKM-së nr. 435. Termat e referencës për përmirësimin e sistemit SIMFSH janë duke u hartuar. Udhëzimi Standard i Buxhetit Nr. 12 i rishikuar (18.10.2024) prezantoi një procedurë standarde për dokumentimin e seancave dëgjimore të buxhetit. Në Menaxhimin e Investimeve Publike, procedurat MIP janë zbatuar në mënyrë efektive, duke reflektuar progresin në forcimin e praktikave të menaxhimit të investimeve publike. 100% e seksioneve të trajnimit për zbatimin e procedurave MIP me Ministrinë e Linjës dhe Institucionet Buxhetore u përfunduan me sukses. Vendimi i Këshillit të Ministrave (VKM) Nr. 887/2022, "Për Procedurat e Menaxhimit të Investimeve Publike", u ndryshua në vitin 2025 përmes VKM Nr. 180 për të forcuar procedurat. Kuadri ligjor u plotësua më tej me Udhëzimin Nr. 11 (28.05.2025), i cili prezantoi pragun financiar për përfshirjen e projektit në NSPP. Udhëzimi Nr. 22 (15.09.2025) përcaktoi metodologjinë për studime të plota dhe të thjeshtuara të fizibilitetit. SASPAC po bashkëpunon me AT-në e BE për Mirëqeverisjen për të zhvilluar një metodologji më të fuqishme të prioritizimit të projekteve. Në fushën e financave vendore, Drejtoria e Financave Vendore (DFV) ka filluar shqyrtimin e formulës së grantit për buxhetin e vitit 2026 duke përdorur të dhënat e azhurnuara të Regjistrimit të Popullsisë. Udhëzimi i përbashkët për Skemën e Granteve të Bazuar në Performancë (SGBP) të vitit 2025 është miratuar. Sipas vlerësimit të fundit të PEFA-s, rezultati për treguesin 7 është A. 61 bashki dhe 12 qarqe kanë përdorur sistemin online të menaxhimit të buxhetit vendor. Rreth 80% e bashkive kanë përfshirë tregues të performancës në dokumentet e tyre të PBA-së. Platforma elektronike është në përdorim nga Ministria e Financave dhe të gjitha Njësitë e Qeverisjes Vendore. Bashkitë filluan përgatitjen e raportit të parë të monitorimit janar-prill 2025 përmes sistemit dhe formateve online. Në procesin e PBA-së 2026-2028, të gjitha bashkitë aplikuan tregues të performancës. Janë 5 bashki dhe 3 qarqe të reja që përdorin metodologjinë e re për buxhetimin dhe hartim të PBA-së deri në produkt. Me shtimin e 6 bashkive të reja për vitin 2025, 18 bashki dhe 3 qarqe do të zbatojnë metodologjinë e re të buxhetimit. MF ka organizuar seksione trajnimi rajonale me të gjithë drejtorët e buxhetit të bashkive. Sistemi i ri i Menaxhimit të Buxhetit Vendor (SMBV) është zhvilluar dhe testuar. Në fushën e monitorimit dhe raportimit të ekzekutimit të buxhetit, për herë të parë, është përgatitur dhe publikuar Raporti i Zbatimit të Buxhetit të Qytetarëve për vitin 2024. Është miratuar një ligj i ri për koncesionet dhe PPP-të.

Shtylla 3: Menaxhimi dhe Mobilizimi i të Ardhurave

Qeveria vazhdoi reformat e saj në Menaxhimin Doganor, duke rezultuar në uljen e kohës së përpunimit të deklaratave doganore, përmirësimin e shfrytëzimit të kanalit të gjelbër dhe rritjen e numrit të Operatorëve Ekonomikë të Autorizuar (OEA). Gjatë tremujorit të dytë të vitit 2025, për herë të parë, Shqipëria, me përfaqësues nga Ministria e Financave dhe Administrata Tatimore, mori pjesë në takimet e grupit fiskal për matjen e hendekut të TVSH-së me qëllim rritjen e kapacitetit institucional në zhvillimin e politikave tatimore dhe menaxhimin e reformës tatimore. Lidhur me ligjin për taksën mbi pasurinë e paluajtshme dhe aktet nënligjore për zbatimin e ligjit për taksën mbi pasurinë e paluajtshme të miratuara, bazuar në VKM nr. 818/2024, projektligji parashikohet të paraqitet për shqyrtim në Këshillin e Ministrave gjatë tremujorit të tretë të vitit 2025. Pasi projektligji të miratohet dhe të hyjë në fuqi, do të vazhdohet me hartimin dhe miratimin e akteve nënligjore përkatëse.

Shtylla 4: Kontabiliteti dhe Menaxhimi i Zbatimit të Buxhetit

Kontabilitetit dhe Menaxhimi i Zbatimit të Buxhetit ka treguar përmirësim të ndjeshëm me arritje të dukshme në reformën e kontabilitetit, menaxhimin e likuiditetit dhe borxhit, regjistrimin e aseteve dhe prokurimin publik. Ministria e Financave finalizoi draftin paraprak të Ligjit të Kontabilitetit të Sektorit Publik dhe zhvilloi udhëzimet mbi metodologjinë e kontabilitetit, të dyja thelbësore për harmonizimin me SNKSP. Një seri konsultimesh, seminaresh dhe takimesh teknike u mbajtën në qershor 2025, duke synuar diskutimet mbi projektligjin, me qëllim identifikimin e sfidave kryesore që lidhen me udhëzimet e kontabilitetit dhe kuadrin më të gjerë rregullator, dhe për të eksploruar zgjidhje praktike të përshtatura për kontekstin kombëtar. Mbi 250 zyrtarë publikë u trajnuan mbi bazat e kontabilitetit të sektorit publik. Në menaxhimin e likuiditetit, Ministria arriti një shkallë saktësie prej 100.5% të parashikimit të likuiditetit dhe institucionalizoi një kornizë të re parashikimi përmes krijimit të Grupit Teknik për Parashikimin e Fluksit të Likuiditetit (GTPFL). Politika e rishikuar e parashikimit të likuiditetit dhe marrëveshja e përditësuar me Bankën e Shqipërisë rritën limitin e depozitës së LLUTH-së në 30 miliardë lekë dhe zbatuan pagesën e interesit të LLUTH-së në lekë, duke përmirësuar menaxhimin e likuiditetit. Në menaxhimin e borxhit, u publikuan Plani Vjetor i Huamarrjes 2025 dhe Raporti i Monitorimit të Strategjisë Afatmesme të Borxhit 2024, ndërsa vlerësimet e riskut të kreditit u përmirësuan duke përdorur një model të zhvilluar nga Banka Botërore. Në menaxhimin e aseteve, 2 institucione migruan me sukses të dhënat e aseteve fikse në SIFQ dhe puna përparoi në një regjistër të konsoliduar të aseteve. Përveç kësaj, në bashkëpunim me Bankën Botërore, Agjencinë e Prokurimit Publik (APP) dhe Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë (MIE), u finalizua një draft manual i titulluar "Për Përdorimin e Manualit të Kostos së Ciklit të Jetës (MKCJ)" për të mbështetur praktikën e prokurimit të gjelbër, dhe projektligji për PPP-të iu paraqit Parlamentit për miratim, duke përafëruar legjislacionin kombëtar me standardet e BE-së.

Shtylla 5: Kontrolli i Brendshëm Financiar Publik

Ministria e Financave ka punuar drejt profesionalizimit të mëtejshëm të sistemit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik. Në përputhje me përpjekjet e saj për të forcuar Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin (MFK), Ministria e Financave/DHMFKK finalizoi një metodologji të re për monitorimin e performancës së njësive të qeverisjes së përgjithshme, të mbështetur në pasaportë të detajuar treguesish dhe një aneks të rishikuar të treguesve. Është bërë përparim në rritjen e llogaridhënies menaxheriale përmes zbatimit të vazhdueshëm të rregullave të delegimit dhe vlerësimeve të cilësisë së kontrollit të brendshëm në institucione të përzgjedhura. Praktikën e menaxhimit të riskut u përforcuan gjithashtu përmes trajnimeve dhe seminareve online të synuara, duke arritur mbi 100 punonjës të sektorit publik. Për më tepër, DHMFKK avancoi planin e zhvillimit të MFK-së për të përmirësuar zbatimin e rekomandimeve, me rezultate që do të pasqyrohen në Raportin Vjetor të KBFP-së 2025. Ministria e Financave vazhdoi të mbështesë profesionalizimin e praktikave kryesore të auditimit të brendshëm. Departamenti i Auditimit të Brendshëm ka marrë masa për të siguruar certifikimin e plotë të audituesve të brendshëm deri në fund të vitit 2025. Janë bërë hapa të rëndësishëm për të përmirësuar sistemet e sigurimit të cilësisë dhe ka filluar puna për të zhvilluar një Manual të ri të Auditimit të Brendshëm në përputhje me standardet ndërkombëtare. Përveç kësaj, është ndërtuar një grup prej 22 trajnerësh të çertifikuar përmes një programi Trajnimi të Trajnerëve. Gjithashtu, përpjekjet për të profesionalizuar praktikën e auditimit dhe për të forcuar auditimin e bazuar në risk janë mbështetur përmes ndarjes së udhëzimeve dhe ofrimit të aktiviteteve të gjera trajnuese, duke promovuar qëndrueshmërinë dhe Auditin e përmirësuar të Performancës. Inspektimi Financiar Publik dhe Shërbimet e Koordinimit Kundër Mashtrimit finalizuan Strategjinë Kombëtare Kundër Mashtrimit për Mbrojtjen e Interesave Financiare të Bashkimit Evropian 2025–2030, së bashku me Planin e saj të Veprimit, i cili u miratua në maj 2025. Për të siguruar zbatim efektiv, u krijua një Komitet Drejtues i kryesuar nga Zëvendësministri i Financave, i cili mbledhi përfaqësues nga të gjitha institucionet

përkatesë. Komiteti është i ngarkuar me koordinimin dhe monitorimin e zbatimit të Strategjisë, me komunikim zyrtar të dërguar te të gjitha subjektet për të siguruar angazhimin e tyre në proces. Lidhur me menaxhimin e Fondeve të BE-së, Shqipëria ka bërë përparim të konsiderueshëm në zbatimin e paketës së besimit IPA III. Një arritje e madhe ishte ratifikimi i Marrëveshjeve të Financimit për tre Programe Operacionale shumëvjeçare (2024–2027), i ndjekur nga një mision i suksesshëm auditimi nga Drejtoria e Përgjithshme për Zgjerimin dhe Fqinjësinë Lindore (DG-ENEST) në qershor 2025. Përpjekjet për ndërtimin e kapaciteteve u forcuan përmes projektit IPA "Mbështetje për Menaxhimin e Ndhmës Financiare të BE-së në Shqipëri (EUSFAM)", i cili mbështeti kryerjen e një Vlerësimi të Nevojave për Trajnim dhe ofrimin e 13 seancave trajnimit dhe seminareve të shumta mbi temat kryesore operative dhe të pajtueshmërisë. Ndërkohë, aktivitetet që lidhen me procedurat e rregullimit financiar dhe Opsionet e Thjeshtuara të Kostos (OTHK) janë planifikuar të zbatohen gjatë viteve 2025–2026.

Shtylla 6: Mbikëqyrja e Jashtme

Institucioni i Kontrollit të Lartë të Shtetit po punon në mënyrë aktive drejt arritjes së prioritetëve të tij strategjike, siç përshkruhet në Strategjinë e tij të Zhvillimit për vitet 2023–2027, duke forcuar rolin e tij si një mbështetës kryesor i Parlamentit në promovimin e llogaridhënies efektive dhe shqyrtimit të plotë të përdoruesve të fondeve publike, dhe duke rritur ndikimin e punës së tij të auditimit në qeverisjen e mirë përmes zbatimit të përmirësuar të rekomandimeve të auditimit. Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, KLSH bëri përparim të dukshëm në forcimin e efektivitetit të auditimit dhe mbikëqyrjes institucionale. Plani vjetor i auditimit u zgjerua, duke rritur mbulimin e auditimit në të gjitha llojet dhe duke përforcuar llogaridhënien. Mbikqyrja parlamentare u rrit nëpërmjet krijimit të Nënkomisionit për Auditin e Sektorit Publik, i cili mbajti dy seanca dëgjimore dhe miratoi një raport mbi zbatimin e rekomandimeve të KLSH-së në Agjencinë Shtetërore të Kadastrës. Metodologjia e auditimit për Partneritetet Publiko-Private (PPP) dhe koncesionet u institucionalizua me miratimin e një kuadri gjithëpërfshirës, të ndjekur nga seanca trajnimit të synuara për të siguruar zbatim të qëndrueshëm. KLSH gjithashtu avancoi përdorimin e Teknikave të Auditimit të Ndhmuara nga Kompjuteri (TANK), duke organizuar trajnime online për mbi 100 auditues mbi tema të ndryshme. Angazhimi në proceset e rishikimit nga kolegët, duke përfshirë bashkëpunimin me SIGMA-n në shkurt 2025, kontribuo në përmirësime të vazhdueshme në metodologjinë dhe cilësinë e auditimit. Praktikat e komunikimit dhe raportimit u profesionalizuan më tej, me KLSH-në që paraqiti dy raporte përmbledhëse mbi ndjekjen e rekomandimeve në Kuvend dhe Ministrin e Shtetit për Marrëdhëniet me Parlamentin, duke reflektuar një angazhim të forcuar të transparencës dhe performancës institucionale. Ndërkohë, përpjekjet për të përcaktuar pavarësinë e KLSH-së në Ligjin e saj Organik mbeten në pritje.

Komisioni Parlamentar për Ekonominë dhe Financat (KPEF) ¹ vazhdoi përpjekjet e tij për të profesionalizuar strukturat e tij mbështetëse, me pjesëmarrjen e Komisionit në disa takime për të zhvilluar një plan gjithëpërfshirës; megjithatë, për shkak të periudhës zgjedhore, plani nuk u finalizua dhe pritet të përfundojë në gjysmën e dytë të vitit 2025.

¹ Emri i komisionit parlamentar u ndryshua në “Komisioni për Ekonominë, Punësimin dhe Financat” pas takimit të grupit parlamentar në shtator 2025.

Tabela e Përmbajtjes

PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE.....	2
1 VËSHTRIM I PËRGJITHSHËM I ZBATIMIT TË STRATEGJISË 2023-2030	7
1.1 HYRJE	7
1.2 METODOLOGJIA E MONITORIMIT	7
1.3 VIZIBILITETI DHE KONSULTIMET E MFP-SË	7
2 NDIKIMI I ZBATIMIT TË STRATEGJISË SË MFP-SË NË PËRPUTHJE ME AXHENDËN E INTEGRIMIT EVROPIAN...	8
3 PROGRESI NË ZBATIMIN E SHTYLLAVE TË STRATEGJISË SË MFP-SË.....	9
3.1 PROGRESI NË SHTYLLËN 1 “PROGRAMIMI MAKROEKONOMIK DHE MONITORIMI I RISKUT”	9
3.2 PROGRESI NË SHTYLLËN 2 “PLANIFIKIMI I INTEGRUAR STRATEGJIK DHE BUXHETOR, MONITORIMI DHE RAPORTIMI TRANSPARENT”	12
3.3 PROGRESI NË SHTYLLËN 3 “MENAXHIMI DHE MOBILIZIMI I TË ARDHURAVE”	18
3.4 PROGRESI NË SHTYLLËN 4 “KONTABILITETI DHE MENAXHIMI I ZBATIMIT TË BUXHETIT”	22
3.5 PROGRESI NË SHTYLLËN 5 “KONTROLI I BRENDSHËM FINANCIAR PUBLIK”	31
3.6 PROGRESI NË SHTYLLËN 6 “MBIKËQYRJA E JASHTME”	37
4 PËRFUNDIMET DHE REKOMANDIMET	39

1 Vështrim i përgjithshëm i zbatimit të Strategjisë 2023-2030

1.1 Hyrje

Ky është raporti gjashtëmujor i Monitorimit mbi Zbatimin e Strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike (MFP) i cili mbulon periudhën 1 janar 2025 deri më 30 qershor 2025. Ai u ofron informacion të detajuar Komiteteve Drejtuese dhe Teknikë të MFP-së mbi progresin e arritur dhe sfidat e hasura në përmbushjen e objektivave dhe masave të Strategjisë.

Ky raport ofron një vlerësim të kriterëve të pranueshmërisë për MFP-në në mënyrë që Bashkimi Evropian (BE) të ofrojë Mbështetje Buxhetore për Shqipërinë, si dhe për Axhendën e Reformës. Kriteri i pranueshmërisë për MFP-në kërkon ekzistencën e një programi të besueshëm dhe të rëndësishëm për të përmirësuar menaxhimin e financave publike, si dhe progres të kënaqshëm në zbatimin e programit.

Qeveria e Shqipërisë (QSH) ka bërë përparim të mirë në zbatimin e Strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike. Zhvillimet për secilën shtyllë përshkruhen në seksionet më poshtë.

1.2 Metodologjia e monitorimit

Drejtoria e Strategjive të Financave Publike dhe Mbështetjes Buxhetore udhëheq procesin e përgatitjes së raportit gjashtëmujor dhe vjetor të monitorimit të MFP-së dhe dërgon kërkesën për raportim të të gjithë drejtuesit e shtyllave, të cilët janë struktura drejtuese përgjegjëse për raportimin mbi zbatimin e strategjisë kundrejt planit të veprimit të kostuar, performancës ndaj objektivave; çdo vonesë; ose ndryshim, identifikimin e risqeve të materializuara, risqet e reja dhe masat zbutëse të tyre. Ky raport është përgatitur bazuar në metodologjinë e monitorimit të paraqitur në Komitetin Teknik nr. 13, datë 20 qershor 2025, dhe Vendimin e Këshillit të Ministrave nr. 290, datë 11.4.2020, "Për krijimin e bazës së të dhënave shtetërore të Sistemit Informatik të Planifikimit të Integruar (SIPI/IPSIS)". Struktura e raportit gjashtëmujor të monitorimit është hartuar në përputhje me metodologjinë IPSIS bazuar në VKM nr. 290, datë 11.4.2020.

Vlerësimi i progresit të MFP-së bëhet në dy nivele: në nivelin e arritjeve të treguesve të performancës dhe në nivelin e aktivitetëve. Lidhur me vlerësimin e treguesve të performancës, paraqitet një shpjegim narrativ i progresit deri në fundin e muajit qershor, duke përfshirë arsyet për çdo vonesë, mungesë të inicimit ose devijime nga afati kohor i planifikuar. Lidhur me vlerësimin e masave, jepet një përmbledhje e shkurtër dhe e qartë e progresit të zbatimit, ose një shpjegim i çdo mungese progresi, për gjysmën e parë të vitit.

1.3 Vizibiliteti dhe konsultimet e MFP-së

Strategjia e Reformës së MFP-së shërben si kuadër për dialogun strategjik për të gjithë donatorët dhe aktorët e shoqërisë civile aktive në këtë sektor. Kuadri institucional për menaxhimin e reformave të MFP-së përbëhet nga Komiteti Drejtues (KD), Komiteti Teknik dhe Drejtoria për reformën e MFP-së. Donatorët dhe përfaqësuesit e shoqërisë civile ftohen të marrin pjesë në takimet e Komitetit Drejtues dhe komentet e tyre merren në konsideratë për vazhdimin dhe përsosjen e procesit të reformës. Takimi i 13-të i Komitetit Teknik për Menaxhimin e Financave Publike u mbajt më 20 qershor 2025. Gjatë takimit, u shqyrtua drafti i raportit vjetor të monitorimit për vitin 2024 dhe u diskutuan në detaje sfidat, progresi i arritur dhe raportet e vlerësimit nga partnerët ndërkombëtarë. Takimi i 14-të i Komitetit Teknik për Menaxhimin e Financave Publike u mbajt më 30 tetor 2025. Fokusi i takimit ishte diskutimi i draft-Raportit të Monitorimit për gjashtëmujorin e parë të vitit 2025, sfidat dhe progresi i arritur, si dhe diskutimi mbi proceset e raportimit. Takimi i 19-të i Komitetit Drejtues të MFP-së u mbajt më 11 nëntor 2025. Fokusi kryesor i takimit ishte diskutimi dhe miratimi i Raportit Vjetor të Monitorimit të MFP-së për vitin 2024 dhe Raportit të Monitorimit për gjashtëmujorin e parë të vitit 2025.

2 Ndikimi i zbatimit të strategjisë së MFP-së në përputhje me axhendën e Integrimit Evropian

Reforma e menaxhimit të financave publike vazhdon të jetë një prioritet i qeverisë shqiptare jo vetëm si një nga parakushtet për pranimin në BE në kuadër të reformës së administratës publike (RAP), por gjithashtu synon të mbështesë një ekonomi më të zhvilluar me shërbime më të mira për qytetarët. Progresi i kënaqshëm në zbatimin e reformave për të përmirësuar menaxhimin e financave publike, duke përfshirë mobilizimin e të ardhurave të brendshme, dhe rëndësia dhe besueshmëria e vazhdueshme e programit të reformës është një nga kushtet e përgjithshme për shpërndarjen e kësteve të mbështetjes buxhetore në kuadër të fondeve IPA, si dhe për Axhendën e Reformës. Në këtë kontekst, Strategjia e Menaxhimit të Financave Publike 2023-2030 adresoi disa sfida me të cilat po përballlet Shqipëria në rrugën e saj drejt BE-së. Për më tepër, progresi i MFP-së është pjesë e disa raporteve të monitorimit dhe vlerësimit, të tilla si: raporti i Grupit të Posaçëm të Reformës së Administratës Publike (GP RAP), Udhërrëfyesi i RAP, raporti i monitorimit SIGMA, Vlerësimi PEFA dhe Raporti i Progresit të BE-së për Shqipërinë.

Lidhur me **GP RAP BE-Shqipëri**, ai shërben si platforma kryesore për të çuar përpara punën mbi RAP-in. Qeveria Shqiptare përgatit raporte periodike mbi ndjekjen e përfundimeve të GP RAP dhe në çdo takim vjetor, lihen konkluzione mbi fushat që duhen përmirësuar. Takimi i 13-të i GP RAP u mbajt në tetor 2025, në të cilin Ministria e Financave raporton mbi statusin e zbatimit të disa konkluzioneve operacionale, të tilla si: (1) Shqipëria të fillojë zbatimin e Strategjisë së MFP-së të miratuar së fundmi; (2) Shqipëria të vazhdojë reformat për të parandaluar shfaqjen e detyrimeve të prapambetura, me një fokus të veçantë në detyrimet e prapambetura në qeverisjen vendore dhe detyrimet e prapambetura që lidhen me zbatimin e vendimeve gjyqësore (nga çështjet civile, si dhe administrative); (3) Shqipëria të përmirësojë proceset e vendimmarrjes dhe menaxhimit për investimet publike, pavarësisht nga burimi i financimit, përmes zbatimit të vendimit të Këshillit të Ministrave për këtë çështje. Shqipëria të sigurojë burime të mjaftueshme në Ministrinë e Financave për rolin e mbikëqyrjes financiare. Shqipëria të përmirësojë më tej raportimin mbi investimet, duke përfshirë PPP-të, duke zgjeruar mbulimin dhe cilësinë e raporteve të monitorimit; (4) Shqipëria të forcojë më tej raportimin mbi performancën financiare të ndërmarrjeve shtetërore, duke përfshirë vlerësimin e riskut fiskal; (5) Shqipëria të kufizojë përdorimin e akteve normative për rishikimin e buxhetit dhe të kthehet në procedurën standarde të rishikimit të buxhetit, duke respektuar plotësisht rolin mbikëqyrës të buxhetit nga Parlamenti.

Lidhur me Udhërrëfyesin e RAP-it, pas takimit dypalësh midis Komisionit Evropian dhe Qeverisë së Shqipërisë mbi Reformën e Administratës Publike (Grupi Kapitulli 1), të mbajtur më 12 dhjetor 2022, Departamenti i Administratës Publike, si institucioni kryesor në këtë fushë, filloi procesin për përgatitjen e Udhërrëfyesit të RAP-it për 6 fusha tematike nën RAP, ku "Menaxhimi i Financave Publike" është një nga fushat tematike. Udhërrëfyesi i RAP-it u miratua me VKM Nr. 737, datë 13.12.2023. Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, Ministria e Financave vazhdoi të monitorojë zbatimin e masave dhe të raportojë progresin në baza tremujore.

Lidhur me raportin e monitorimit të SIGMA-s për vitin 2024, Ministria e Financave u ka kërkuar njësive përgjegjëse që të marrin në konsideratë rekomandimet e dhëna dhe të ndërmarrin hapat e nevojshëm për t'i adresuar ato në mënyrë efektive.

Në maj të vitit 2024 filloi Vlerësimi PEFA 2024 për Shqipërinë. Vlerësimi mbuloi të dhënat për vitet fiskale 2021, 2022, 2023. Qëllimi i Vlerësimit PEFA 2024 është t'i ofrojë Qeverisë së Shqipërisë një diagnozë objektive të përditësuar të performancës së Menaxhimit të Financave Publike në nivel qendror bazuar në metodologjinë PEFA, bazuar në 31 tregues të performancës. Fushat e MFP-së që u nënshtruan këtij vlerësimi ishin si më poshtë: (i) planifikimi dhe zbatimi i buxhetit; (ii) marrëdhëniet fiskale ndërqeveritare; (iii) informacioni mbi performancën për ofrimin e shërbimeve; (iv) akses i publikut në informacionin fiskal; (v) menaxhimi i investimeve publike; (vi) monitorimi i aseteve publike; (vii) parashikimet makroekonomike; (viii) menaxhimi i borxhit; (ix) administrimi i të ardhurave; (x) parashikueshmëria e alokimit të burimeve brenda vitit; (xi) detyrimet e prapambetura të shpenzimeve; (xii) kontrolli i listës së pagave dhe kontrolli i brendshëm për shpenzimet jo-paga; (xiii) sistemi i prokurimit; auditimi i brendshëm dhe i jashtëm; integriteti i të dhënave

financiare. Ky proces u menaxhua dhe u mbikëqyr nga Qeveria e Shqipërisë, Delegacioni i BE-së, Fondi Monetar Ndërkombëtar, Banka Botërore, SECO dhe SIDA. Ministria e Financave në këtë proces luan rolin e koordinatorit dhe mbështetësit për ekipin e konsulentëve të pavarur të kontraktuar nga Delegacioni i BE-së. Eventi i lançimit për raportin përfundimtar të vlerësimit të PEFA-s 2024 për Shqipërinë u mbajt më 15 korrik 2025. Publikimi i raportit është bërë në faqen zyrtare të PEFA-s². Raporti i PEFA-s 2024 tregon përparim të konsiderueshëm, por gjithashtu thekson fushat që kërkojnë përmirësim. Disa nga pikat e forta janë zbatimi i qëndrueshëm i buxhetit me devijime të ulëta, procesi i rregullt i buxhetit, kontrolli i brendshëm financiar i fortë, administrimi i mirë i taksave, menaxhimi efektiv i borxhit dhe likuiditetit, si dhe objektiva të qarta për shërbimet publike me tregues të matshëm. Disa nga sfidat e nxjerra nga ky raport janë: përmirësimi i raportimit financiar, konsolidimi i raporteve financiare për ndërmarrjet shtetërore dhe PPP-të, zgjerimi i mbulimit të sistemeve të IT-së për të zvogëluar transaksionet jashtë thesarit, duke përfshirë asetet jofinanciare dhe forcimi i mbikëqyrjes parlamentare mbi raportet e auditimit, si dhe krijimi i një Këshilli Fiskal si një institucion i pavarur që analizon dhe vlerëson politikën fiskale të qeverisë dhe pajtueshmërinë me rregullat fiskale, kujdesin dhe besueshmërinë e parashikimeve makro-fiskale, etj.

Lidhur me **Raportin e BE-së për Shqipërinë** të vitit 2025, gjetjet kryesore do të përfshihen në Raportin Vjetor të Monitorimit të MFP-së të vitit 2025 pas publikimit zyrtar të raportit.

3 Progresi në zbatimin e Shtyllave të Strategjisë së MFP-së

Në seksionet më poshtë janë përshkruar detajet specifike të zhvillimeve për secilën shtyllë.

3.1 Progresi në Shtyllën 1 “Programimi Makroekonomik dhe Monitorimi i Riskut”

Progresi i Komponentëve (Objektivave Specifikë) bërë gjatë gjashtëmujorit të parë të vitit 2025

Objektivi Specifik 1.1 Programimi Makroekonomik i Matur dhe Realist

Treguesit e Performancës

Treguesit e performancës së këtij komponenti maten dhe shprehen si shifër vjetore, sipas rregullores përkatëse fiskale.

Treguesi i parë i performancës për këtë komponent kërkon që diferenca midis parashikimit vjetor të PBB-së të Ministrisë së Financave, siç paraqitet në Ligjin Vjetor të Buxhetit që i dorëzohet Kuvendit, dhe parashikimit vjetor të PBB-së të FMN-së, siç publikohet në Raportin ‘World Economic Outlook’, të mos jetë më e madhe se zero.

Treguesi i dytë i performancës i referohet treguesit makroekonomik ‘balanca primare’, vlera e synuar e të cilit nuk duhet të jetë negative. Ky tregues makroekonomik është përcaktuar me ligj si një Rregull i ri Fiskal duke filluar nga viti 2024 dhe matet si: të ardhurat totale buxhetore minus shpenzimet totale buxhetore plus pagesat e interesit. Ky angazhim është në përputhje me rregullat fiskale të përcaktuara në Ligjin Organik të Buxhetit (LOB), duke theksuar respektimin e parimeve të shëndosha fiskale për qëndrueshmëri dhe stabilitet ekonomik afatgjatë. Siç përcaktohet në LOB, është e detyrueshme që duke filluar nga viti 2024 dhe për çdo vit pasardhës, balanca primare të mos jetë më e vogël se zero, duke siguruar një pozicion të balancuar ose pozitiv.

² <https://www.pefa.org/country/albania>

Masat dhe aktivitetet

Krahasimet e projeksioneve të treguesve makroekonomik të MF-së janë përgatitur për vitin 2025, por sipas mënyrës së matjes së tyre këto shifra shprehen si shifra vjetore.

Për të adresuar vendet e lira të punës për staf të specializuar dhe për të zhvilluar e zbatuar trajnime të specializuara për stafin e DPPMF -së, gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, Banka Botërore ka zhvilluar tre trajnime të rëndësishme për stafin e Ministrisë së Financave, si më poshtë: Kuadri i Analizës së Qëndrueshmërisë së Borxhit, Mjete Simulimi për Opsionet e Reformës së Pensioneve dhe Ekonometria e Aplikuar. Përveç kësaj, në DPPMF janë rekrutuar katër specialistë të rinj.

Ekziston një vlerësim vjetor në lidhje me parashikimin e kujdesshëm dhe realist të të ardhurave afatmesme, në përputhje me parashikuesit e pavarur dhe ndërkombëtarë.

Vlerësimi i masës "Ruajtja e financave publike të shëndosha përmes pajtueshmërisë së përhershme me Rregullat Fiskale" kryhet çdo vit.

Objektivi Specifik 1.2 Krijimi i një Analize gjithëpërfshirëse të Qëndrueshmërisë së Borxhit**Treguesit e Performancës**

Lidhur me treguesin e realizimit të asistencës teknike për Analizën e Qëndrueshmërisë së Borxhit (AQB), në prill 2025, stafi i Ministrisë së Financave, konkretisht nga DPPMF dhe Drejtoria e Përgjithshme e Borxhit Shtetëror (DPBSH), morën pjesë në një trajnim të ofruar nga Banka Botërore mbi Analizën e Qëndrueshmërisë së Borxhit. Trajnimi përfshinte si prezantime ashtu edhe zbatim praktik të mjetit. Një format të dhënash iu dorëzua ekipit për ta plotësuar si një hap përgatitor.

Afati i fundit për krijimin e një kuadri AQB është viti 2026. Lidhur me futjen e një kuadri bazë AQB, formati është plotësuar me të dhëna nga stafi i Ministrisë së Financave gjatë këtij viti dhe aktualisht po përdoret brenda vendit.

Masat dhe aktivitetet

Lidhur me ofrimin e asistencës teknike për procesin e AQB -së, në prill 2025, stafi i Ministrisë së Financave, konkretisht nga DPPMF dhe DPBSH mori pjesë në një trajnim të ofruar nga Banka Botërore mbi Analizën e Qëndrueshmërisë së Borxhit. Trajnimi përfshinte si prezantime ashtu edhe zbatim praktik të mjetit. *Lidhur me zhvillimin dhe zbatimin e aktiviteteve për zhvillimin e kapaciteteve,* një sesion trajnimi për AQB-në u mbajt në prill 2025, së bashku me dy seminare të tjera të përmendura më parë.

Lidhur me futjen e kuadrit AQB si një mjet programimi makroekonomik, ekipit i është dorëzuar një format të dhënash për t'u plotësuar si një hap përgatitor. Buletini informues përgatitet çdo tremujor nga stafi i DPPMF -së dhe publikohet në faqen zyrtare të Ministrisë së Financave, si dhe shpërndahej te investitorët për qëllime informi.

Objektivi Specifik 1.3 Menaxhimi i Risqeve Fiskale**Treguesit e Performancës**

Sa i përket treguesit të performancës ‘Prezantimi i Deklaratës vjetore të Riskut Fiskal’, Deklarata e Risqeve Fiskale (DRF) për vitin 2024 u finalizua në maj të vitit 2025 dhe u miratua nga Ministri i Financave. Dokumenti tashmë i është përcjellë zyrtarisht Këshillit të Ministrave.

Masat dhe aktivitetet

Lidhur me aktivitetin për zhvillimin dhe zbatimin e ngritjes së kapaciteteve për menaxhimin e risqeve fiskale, në fillim të vitit 2025, Drejtoria e Risqeve Fiskale (DRF) rekrutoi tre specialistë të rinj, duke plotësuar kështu strukturën e miratuar të stafit (një Drejtor dhe katër Specialistë). Që nga qershori 2025, pozicioni i Drejtorit mbetet vakant. Megjithatë, DRF vazhdon të punojë ngushtë me NjRB-në, nën mbikëqyrjen e DMB-së. Në përputhje me përpjekjet për të forcuar kapacitetet teknike të stafit, asistencë teknike me partnerët

ndërkombëtarë FMN-në dhe Bankën Botërore vazhdoi gjatë gjysmës së parë të vitit, duke u përqendruar në rritjen e aftësive të monitorimit të riskut. Aktivitetet përfshinin: (i) Një takim me Bankën Botërore mbi përmirësimin e analizës së riskut në lidhje me fatkeqësitë natyrore; dhe (ii) Një takim rajonal me FMN-në dhe vendet homologe mbi praktikat e menaxhimit të risqeve fiskale dhe përgatitjen e Deklaratës së Risqeve Fiskale.

Lidhur me zhvillimin, pilotimin dhe publikimin e Deklaratës Vjetore të Riskut Fiskal çdo vit, në fillim të vitit 2025, Drejtoria e Risqeve Fiskale (DRF) nën mbikëqyrjen e Drejtorisë për Menaxhimin e Buxhetit (DMB) dhe Njësisë së saj të Riskut Buxhetor (NjRB), filloi përgatitjet për mbledhjen e informacionit të nevojshëm për hartimin e Deklaratës së Risqeve Fiskale të vitit 2024. Gjatë periudhës prill-maj 2025, puna vazhdoi drejt përpunimit dhe analizimit të informacionit të paraqitur nga të gjitha njësitë raportuese, në përputhje me afatet e përcaktuara në Udhëzimin Nr. 35/2022. Deri në fund të majit, procesi përfundoi me: (i) finalizimin e dokumentit të DRF-së 2024; (ii) dorëzimin e tij në Këshillin e Ministrave për qëllime informimi.

Lidhur me zgjerimin e fushës së risqeve fiskale të raportuara në Deklaratën e Risqeve Fiskale (DRF) duke përfshirë risqet që lidhen me fatkeqësitë natyrore dhe ndryshimet klimatike, gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, u zhvilluan takime me Bankën Botërore për të përcaktuar hapat e mëtejshëm për analizën dhe zgjerimin e saj në kontekstin e risqeve që lidhen me fatkeqësitë natyrore. Ministria e Mbrojtjes/Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile mbetet institucioni kryesor përgjegjës për monitorimin, analizimin dhe raportimin e këtyre risqeve. Lidhur me risqet që lidhen me ndryshimet klimatike, vlen të përmendet se jo vetëm Shqipëria, por edhe vendet e tjera në rajon janë ende në fazat e hershme të këtij procesi. Banka Botërore ka planifikuar misione dhe aktivitete të mëtejshme trajnimit në këtë fushë; megjithatë, ende nuk është përcaktuar një afat konkret.

Lidhur me përmirësimin e metodologjisë dhe rregulloreve për vlerësimin dhe monitorimin e risqeve fiskale që rrjedhin nga të gjitha kontratat e PPP-ve dhe koncesioneve si në nivel kombëtar ashtu edhe në nivel nënkombëtar, dhe me qëllim forcimin e menaxhimit të risqeve fiskale që lidhen me këto kontrata, do të vazhdojë puna për përgatitjen e një metodologjie të re për vlerësimin e projekteve të koncesioneve/PPP-ve pas hyrjes në fuqi të ligjit të ri dhe akteve nënligjore shoqëruese të tij.

Lidhur me forcimin e mbikëqyrjes fiskale të Ndërmarrjeve Shtetërore (NSH), monitorimi rigoroz vazhdoi gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, në përputhje me Nenin 4/2 të Ligjit Organik të Buxhetit, Udhëzimin Plotësues Nr. 2/2025 "Për Zbatimin e Buxhetit të vitit 2025" dhe Udhëzimin Nr. 35/2022 mbi procedurat e raportimit dhe monitorimit të riskut fiskal. Zbatimi i manualit të Health Check të NSH-ve, i mbështetur nga Departamenti i Çështjeve Fiskale (DÇF) i FMN-së, u krye për të vlerësuar 12 NSH që operojnë në sektorët e energjisë dhe ujit, bazuar në treguesit kryesorë financiarë si likuiditeti, nivelet e borxhit dhe përfitueshmëria. Rezultatet e manualit të Health Check të NSH-ve janë integruar në Deklaratën e Risqeve Fiskale të vitit 2024, duke kontribuar në përmirësimin e cilësisë dhe krahasueshmërisë në vlerësimin e risqeve fiskale që rrjedhin nga NSH-të.

Informacioni për konsolidimin dhe përmirësimin e mëtejshëm të metodologjisë për monitorimin dhe raportimin e detyrimeve të prapambetura nuk është i disponueshëm.

Objekti i Specifik 1.4 Këshilli Fiskal

Treguesit e Performancës

Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, projektligji për Këshillin Fiskal ka qenë nën shqyrtim të brendshëm. U mbajtën një sërë takimesh të dedikuara për të diskutuar dispozitat e tij, me një fokus të veçantë në mandatin e Këshillit, strukturën e qeverisjes, pavarësinë dhe detyrimet e raportimit. Këto diskutime të brendshme synojnë

të sigurojnë përputhshmërinë me praktikat më të mira ndërkombëtare, të ruajnë transparencën fiskale dhe të ofrojnë një bazë të fortë institucionale për rolin e ardhshëm të Këshillit.

Masat dhe aktivitetet

Dokumenti i opsioneve u përgatit nga BB dhe është hartuar opsioni i preferuar për Shqipërinë. Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, projektligji për Këshillin Fiskal ka qenë nën shqyrtim të brendshëm. U mbajtën një sërë takimesh të dedikuara për të diskutuar dispozitat e tij, me një fokus të veçantë në mandatin e Këshillit, strukturën e qeverisjes, pavarësinë dhe detyrimet e raportimit. Këto diskutime të brendshme synojnë të sigurojnë përputhshmërinë me praktikat më të mira ndërkombëtare, të ruajnë transparencën fiskale dhe të ofrojnë një bazë të fortë institucionale për rolin e ardhshëm të Këshillit.

Sfidat kryesore dhe hapat e ardhshëm

Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025 u ndeshën disa sfida kryesore. Informacioni për konsolidimin dhe përmirësimin e mëtejshëm të metodologjisë për monitorimin dhe raportimin e detyrimeve të prapambetura nuk është i disponueshëm.

3.2 Progresi në Shtyllën 2 “Planifikimi i Integruar Strategjik dhe Buxhetor, Monitorimi dhe Raportimi Transparent”

Progresi i Komponentëve (Objektivave Specifikë) bërë gjatë gjashtëmuajorit të parë të vitit 2025

Objektivi Specifik 2.1 Planifikimi Strategjik i Integruar

Treguesit e Performancës

Lidhur me treguesin mbi **përqindjen e strategjive dhe planeve të veprimit të zhvilluara në përputhje me udhëzimet e SPI-së**, deri në qershor 2025, 80% e strategjive dhe planeve të veprimit janë përgatitur në përputhje me udhëzimet e SPI-së. Kjo pasqyron koordinimin e përmirësuar midis SASPAC dhe ministrive të linjës, përdorimin e modeleve të standardizuara dhe lidhjen më të ngushtë me Programin Buxhetor Afatmesëm. Në gjysmën e dytë të vitit 2025, pritet të finalizohen strategji të tjera që janë aktualisht në përgatitje, gjë që do të lejojë që treguesi të arrijë objektivin vjetor prej 85%.

Lidhur me treguesin mbi **përqindjen e strategjive dhe planeve të veprimit të monitoruara përmes SIPI (IPSIS)**, deri në mesin e vitit 2025, monitorimi sistematik përmes platformës SIPI (IPSIS) nuk ka filluar ende, dhe treguesi zyrtarisht është në 0%. Megjithatë, monitorimi manual i strategjive është kryer nga SASPAC dhe ministrinë e linjës, duke siguruar që progresi të vazhdojë të gjurmohet kundrejt objektivave të përcaktuara. Mbi këtë bazë, objektivi i mbulimit prej 40% të SIPI deri në fund të vitit 2025 mbetet i arritshëm.

Masat dhe aktivitetet

Lidhur me masat që përmirësojnë Sistemin e Planifikimit të Integruar (SPI) të mbështetur nga TI për formulimin dhe monitorimin e strategjive, një vlerësim fillestar i kuadrit aktual të SPI-së u lançua në tremujorin e parë të vitit 2025, i shoqëruar nga konsultime me ministrinë e linjës dhe partnerët e zhvillimit. Projekt-propozimet për përmirësim po përgatiten për diskutim në tremujorin e tretë. Një shqyrtim paraprak i ligjeve dhe akteve nënligjore u përfundua, duke identifikuar fushat që kërkojnë përshtatje për të forcuar pajtueshmërinë me udhëzimet e SPI-së. Hartimi i ndryshimeve do të vazhdojë gjatë gjysmës së dytë të vitit. Puna teknike për të përmirësuar SIPI (IPSIS) dhe lidhjet me SIMFSH/SIMAJ është në proces. Ndërkohë, u zbatua monitorimi manual i strategjive për të siguruar vazhdimësinë e raportimit. Vlerësimi i nevojave për

trajnim për nëpunësit civilë u finalizua. Një kurrikul trajnimi dhe module janë në përgatitje e sipër dhe do të pilotohen në tremujorin e tretë-të katërt të vitit 2025. SASPAC aktualisht po vlerëson dhe eksploron mundësitë dhe opsionet e disponueshme për rigjallërimin dhe funksionalizimin e sistemit SIMAJ. Kjo përfshin vlerësimin e aspekteve teknike, funksionale dhe strategjike për të përcaktuar qasjen më të realizueshme për rikthimin e sistemit në përdorim aktiv. Përveç kësaj, diskutimet janë duke vazhduar me AKSHI-n për të harmonizuar kërkesat teknike dhe hapat e ardhshëm që lidhen me riaktivizimin e sistemit.

Lidhur me **zgjerimin e rishikimit afatmesëm dhe vlerësimit ex-post të strategjive dhe planeve të veprimit**, po hartohet një manual metodologjik për të udhëhequr kryerjen e rishikimeve afatmesme dhe vlerësimeve ex-post të strategjive dhe planeve të veprimit.

Objekti i Specifik 2.2 Planifikimi Buxhetor Afatmesëm

Treguesit e Performancës

Treguesi i performancës PEFA 16: Perspektiva Afatmesme në buxhetimin e shpenzimeve mori një vlerësim të përgjithshëm C+ në vlerësimin e fundit të PEFA-s. Ndarja e rezultateve të nën-treguesve është si më poshtë:

- 16.1. Vlerësimet e shpenzimeve afatmesme - Ky nën-tregues mori një vlerësim A, bazuar në analizën dhe evidencat mbështetëse.
- 16.2. Tavanet e shpenzimeve afatmesme - Rezultati mbetet në C, në përputhje me vlerësimin PEFA të vitit 2017, pasi tavanet e shpenzimeve në nivel ministrie u miratuan përsëri nga Këshilli i Ministrave pasi Ministria e Financave kishte nxjerrë udhëzimin e parë buxhetor.
- 16.3. Përputhja e planeve strategjike dhe buxheteve afatmesme - Performanca është përmirësuar nga C në B për shkak të përputhshmërisë më të mirë të prioriteteve strategjike dhe programimit buxhetor afatmesëm.
- 16.4. Konsistenca e buxheteve me vlerësimet e viteve të kaluara - Bazuar në dokumentet buxhetore të publikuara dhe intervistat, ndryshimet në vlerësimet e shpenzimeve midis vitit të dytë të buxhetit të fundit afatmesëm dhe vitit të parë të buxhetit aktual afatmesëm nuk u shpjeguan në nivel të përgjithshëm. Rezultati për këtë nën-tregues është D.

Lidhur me Treguesin 6.7.1 të SIGMA-s - Funksionimi i kontrollit të brendshëm ((Lidhja midis strukturave menaxheriale dhe buxhetore), sipas Raportit të Vlerësimit të SIGMA-s për vitin 2024, përputhshmëria midis strukturës së menaxhimit dhe buxhetit është e fortë, me zbatimin e buxhetit të kryer përmes njësive shpenzuese të përcaktuara mirë.

Lidhur me Treguesin SIGMA 6.2.1 - Cilësia e procesit të buxhetit vjetor dhe besueshmëria e buxhetit (Përafrimi operacional ndërmjet Kuadrit Buxhetor Afatmesëm (KBA) dhe procesit buxhetor vjetor), në Vlerësimin SIGMA 2024, ky tregues pësoi një ndryshim të rëndësishëm. Më parë, ai konsiderohej një nën-tregues nën Treguesin 6.2.1 - 'Cilësia e procesit të buxhetit vjetor dhe besueshmëria e buxhetit' dhe vlerësohej me 4 pikë. Në metodologjinë e re nuk ka një kriter të lidhur drejtpërdrejt me këtë nën-tregues. Në këtë kontekst, do të ndërmerren hapat e nevojshëm për të rishikuar treguesin.

Sipas vlerësimit të **Indeksit të Buxhetit të Hapur (OBI)** të vitit 2023, Shqipëria mori 9/100 pikë për **Pjesëmarrjen Publike** dhe 57/100 për **Transparencën**. Këto rezultate tregojnë një përmirësim të lehtë krahasuar me vitin 2021, kur vendi mori 6/100 pikë për Pjesëmarrjen Publike dhe 52/100 për Transparencën.

Lidhur me treguesin e performancës që lidhet me prezantimin e rishikimeve të shpenzimeve, metodologjia është zhvilluar dhe është duke u shqyrtuar nga strukturat e brendshme të Ministrisë.

Në lidhje me treguesin e performancës "Analiza e hendekut gjinor (AHGJ) si pjesë e BPGJ-së", të gjitha ministritë e linjës dhe institucionet kryesore qendrore janë trajnuar dhe duhet të përgatisin analizën gjinore si pjesë të PBA-së së tyre.

Sipas treguesit të performancës **“Prezantimi i buxhetimit të gjelbërt të përgjigjshëm ndaj ndryshimeve klimatike”**, me mbështetjen e GIZ-it, pesë Ministri të Linjës janë trajnuar për të zbatuar masa për ndryshimet klimatike me kërkesat e tyre buxhetore.

Lidhur treguesin për miratimin e DPP-së së bashku me NSPP-në, pas ndryshimit të fundit në VKM nr. 887/2022, nëpërmjet VKM nr. 180 datë 20.03.2025, janë futur disa ndryshime kyçe, më e rëndësishmja, një frekuencë më e madhe e përditësimeve. Lista Unike e Projekteve me Rëndësi Kombëtare (NSPP) tashmë do të rishikohet dhe miratohet në bazë tremujore, nëse konsiderohet e nevojshme. Në vitin 2025, NSPP është miratuar dy herë: së pari, nëpërmjet VKM nr. 91 datë 12.02.2025, "Për miratimin e Dokumentit të Politikave Prioritare 2026–2028", dhe më vonë i ndryshuar nga VKM nr. 435 datë 31.07.2025, "Për një ndryshim në VKM nr. 91 datë 12.02.2025 'Për miratimin e Dokumentit të Politikave Prioritare 2026–2028'".

Masat dhe aktivitetet

Lidhur me **forcimin e konceptit të llogaridhënies menaxheriale në formulimin e PBA-së**, janë duke u hartuar termat e referencës për përmirësimin e sistemit SIMFSH. Zbatimi i kuadrit të përditësuar të llogaridhënies menaxheriale përmes projekteve pilot, aktivitetet të ndërgjegjësimit dhe trajnimit do të kryhet pas përmirësimit të SIMFSH dhe ndryshimeve përkatëse të legjislacionit dytësor. Aktiviteti për përmirësimin e procedurave për seancat dëgjimore të brendshme buxhetore midis Ministrisë së Financave dhe Institucioneve Buxhetore dhe përditësimin e kuadrit rregullator është përfunduar. Udhëzimi Standard i Buxhetit Nr. 12 i rishikuar, i miratuar më 18.10.2024, ka përmirësuar procesin e seancave dëgjimore buxhetore duke krijuar një procedurë standarde të dokumentimit të seancave dëgjimore, duke përmirësuar kështu cilësinë e këtij procesi. Aktiviteti për të prezantuar dhe rregulluar, si pjesë e procedurave të PBA-së dhe dokumentacionit buxhetor i një pasqyre të devijimeve ndërmjet taveve të PBA-së dhe taveve buxhetore të miratuara nga parlamenti të buxhetit është në proces. Është planifikuar të miratohet në dhjetor të vitit 2025, pasi ligji i buxhetit për vitin 2026 të miratohet nga Parlamenti. Ai do të rregullohet me një udhëzues të miratuar nga Ministri i Financave. Ky udhëzues do të përbëhet nga devijimi i taveve të Buxhetit për vitin 2026 me tavanet e PBA-së 2026-2028 dhe shpjegimet përkatëse.

Masa mbi përmirësimin e dokumentacionit buxhetor, veçanërisht cilësinë e informacionit të performancës, u përfundua gjatë periudhës mars-prill 2025. Një sërë seancash trajnimi u organizuan në bashkëpunim me UN Women. Objektivi kryesor i seminareve ishte prezantimi i ndryshimeve në udhëzuesin e ri në lidhje me Analizën Gjinore, rritja e kapaciteteve të ML dhe IB në këtë proces dhe përmirësimi i cilësisë së informacionit të performancës të paraqitur nga Ministrinë e Linjës dhe Institucionet Qendrore gjatë planifikimit të buxhetit.

Aktiviteti që lidhet me prezantimin e rishikimeve të shpenzimeve nuk u përfundua gjatë tremujorit të dytë të vitit 2025. Metodologjia është përgatitur dhe dorëzuar nga ekipi i asistencës teknike për shqyrtim të mëtejshëm brenda Drejtorisë së Përgjithshme të Buxhetit. Komentet dhe miratimi i metodologjisë do të diskutohen me Ministrinë. Vonesa në miratim ndodhi sepse strukturat teknike përgjegjëse për shqyrtimin e metodologjisë kërkuan kohë shtesë për ta shqyrtuar atë me kujdes.

Lidhur me treguesin për zhvillimin dhe e prezantimi i mëtejshëm i buxhetimit të përgjigjshëm gjinor dhe buxhetimit të përgjigjshëm ndaj klimës, rishikimi i udhëzuesit standard për përgatitjen e PBA-së në tetor 2024 është në përputhje me ndryshimet e projektligjit të ri për Barazinë Gjinore. Ky projektligj i bën të detyrueshme Vlerësimet e Ndikimit Gjinor (VNGJ) për të gjitha nismat e reja të politikave dhe pritet të miratohet nga Parlamenti deri në fund të vitit 2025. Seksionet e trajnimit do të organizohen në fund të vitit në bashkëpunim me zyrën e UN Women në Shqipëri.

Objektivi Specifik 2.3 Menaxhimi i Investimeve Publike

Treguesit e Performancës

Procedurat e Menaxhimit të Investimeve (MIP) janë zbatuar në mënyrë efektive, duke reflektuar progresin në forcimin e praktikave të menaxhimit të investimeve publike.

Zbatimi i treguesit, pjesa e projekteve të investimeve publike që propozohen bazuar në prioritetet strategjike të qeverisë (vlera e projekteve në një vit të caktuar), po ecën sipas planit. Përputhja e projekteve me prioritetet strategjike po përmirësohet vazhdimisht dhe objektivi është në rrugën e duhur për t'u arritur deri në fund të vitit 2025. Pas ndryshimit të fundit të VKM-së nr. 887/2022, nëpërmjet VKM-së nr. 180, datë 20.03.2025, projektet do të buxhetohen vetëm nëse janë të maturuara dhe kanë dorëzuar studimin e tyre të fizibilitetit. Përveç kësaj, projektet që janë maturuar në NSPP, por nuk janë buxhetuar brenda tre viteve, duhet t'i nënshtrohen një shqyrtimi të studimit të fizibilitetit për t'u buxhetuar.

Lidhur me disbursimet aktuale për projektet e mëdha të investimeve krahasuar me disbursimet e planifikuara shoqëruar me shpjegimet përkatëse në rastet kur ka devijime, bazuar në monitorimin aktual, performanca e disbursimit po përparon sipas afatit të planifikuar. Zbatimi dhe përdorimi i buxhetit të këtyre projekteve janë në rrugën e duhur, dhe objektivi për këtë tregues është në rrugën e duhur për t'u arritur deri në fund të vitit 2025.

Lidhur me raportin e investimeve të reja publike të paraqitura brenda Ciklit të PBA-së kundrejt totalit të investimeve të Reja publike të miratuara në një vit, monitorimi tregon se dorëzimi dhe miratimi i Projekteve të reja Publike po ecën sipas afatit dhe në përputhje me ciklin e PBA-së. Zbatimi po përparon në mënyrë të qëndrueshme dhe objektivi për këtë tregues është në rrugën e duhur për t'u arritur deri në fund të vitit 2025, duke reflektuar planifikim efektiv dhe menaxhim të disiplinuar të burimeve të investimeve publike.

Masat dhe aktivitetet

Zhvillime kanë ndodhur në lidhje me operacionalizimin e procedurave për përmirësimin e menaxhimit të investimeve publike. Aktiviteti 'Përmirësimi i modulit MIP të SIMFSH për të pasqyruar ndryshimet në procedurat e reja MIP (Vendimi 887)' ishte planifikuar fillimisht të përfundonte brenda vitit 2024. Gjatë të njëjtit vit, Vendimi i Këshillit të Ministrave Nr. 887/2022 "Për Procedurat për Menaxhimin e Investimeve Publike" u ndryshua, duke bërë të nevojshme përmirësimet në modulën e Menaxhimit të Investimeve Publike (MIP). Paralelisht, u zhvilluan negociatat të vazhdueshme me Bankën Botërore gjatë gjithë vitit 2024 në lidhje me zbatimin e kësaj mase. Pas marrëveshjes së arritur me Bankën Botërore, finalizimi i këtij procesi do të zhvillohet në kuadër të projektit GovTech-2. Më pas, u ndoqën negociatat me Bankën Botërore për ofrimin e një kredie që përfshin fusha të shumta, duke përfshirë përmirësimet në modulën MIP–SIMFSH. Që nga fillimi i vitit 2025, diskutimet me Bankën Botërore kanë vazhduar për të siguruar zbatimin efektiv të këtij programi. DMIP i ka komunikuar kërkesat përkatëse grupit të punës të caktuar, i ngarkuar me analizimin e sfidave të identifikuara dhe formulimin e propozimeve për rishikim. Deri në janar 2025, 100% e seksioneve të trajnimit për zbatimin e procedurave MIP me Ministrinë e Linjës dhe Institucionet Buxhetore u përfunduan me sukses. Paralelisht, u zhvilluan negociatat me Bankën Botërore për të zgjatur ciklin e trajnimit gjatë gjithë vitit 2025, në bashkëpunim me ASPA-n dhe Bankën Botërore. Midis janarit dhe majit 2025, u zhvilluan dy sesione trajnimi me temën "Procedurat e Reja në Fushën e Investimeve Publike". Gjatë periudhës korrik-gusht 2025, u organizuan dy sesione shtesë trajnimi me institucione të ndryshme të Administratës Publike. ASPA ka planifikuar trajnime të mëtejshme që do të zhvillohen gjatë gjysmës së dytë të vitit 2025.

Lidhur me masën për forcimin e Listës Unike të Projekteve me Rëndësi Kombëtare dhe rritjen e rolit gatekeeper të Ministrisë së Financave, Vendimi i Këshillit të Ministrave (VKM) nr. 887/2022, "Për Procedurat e Menaxhimit të Investimeve Publike", u ndryshua më tej në vitin 2025 nëpërmjet VKM nr. 180, datë 20 mars 2025, me qëllim forcimin e procedurave dhe sigurimin e menaxhimit të disiplinuar të investimeve publike. Në të njëjtin vit, kuadri ligjor i VKM nr. 887 u plotësua me nxjerrjen e Udhëzimit nr. 11 të Ministrisë së Financave, datë 28 maj 2025, "Për përcaktimin e pragut financiar për vlerën totale të projekteve në përputhje me karakteristikat specifike të sektorit". Kjo masë prezantoi pragje më të larta financiare për përfshirjen e projekteve në NSPP, duke e përafëruar kështu përzgjedhjen e projekteve më ngushtë me prioritetet sektoriale dhe Programin Buxhetor Afatmesëm (PBA). Konkretisht, 25 milionë euro për projektet e transportit dhe 15 milionë euro për projekte në sektorë të tjerë strategjikë, siç janë energjia, dixhitalizimi, zhvillimi social dhe mjedisi. Kjo siguron që projekti të mbetet i fokusuar në operacione strategjike me ndikim të lartë. Për më tepër, u miratua Udhëzimi Nr. 22, datë 15 shtator 2025, "Për përcaktimin e metodologjisë për përgatitjen e

studimit të plotë të fizibilitetit dhe studimit të thjeshtuar të fizibilitetit", duke përforcuar rolin e Ministrisë së Financave si 'gatekeeper' dhe duke rritur kapacitetin e saj mbikëqyrës mbi investimet publike. Përveç kësaj, SASPAC po bashkëpunon me Asistencën Teknike BE për Qeverisjen e Mirë për të zhvilluar një metodologji më të fuqishme të priorizimit të projekteve.

Objektivi Specifik 2.4 Financat Vendore

Treguesit e Performancës

Lidhur me treguesin **"Formula e grantit e rregulluar bazuar në të dhënat e Regjistrimit të Popullsisë"**, Drejtoria e Financave Vendore (DFV) ka filluar punën për rishikimin dhe përmirësimin e formulës për vitin 2026.

Lidhur me treguesin **"Prezantohet Skema shitesë e granteve të bazuara në performancë (SGBP)"**, është miratuar udhëzimi i përbashkët i Ministrit të Financave dhe Ministrit të Shtetit për Qeverisjen Vendore "Mbi kriteret, procedurat, treguesit për shpërndarjen e fondit të Granteve të Bazuara në Performancë për bashkitë për vitin 2025".

Sa i përket treguesit **"PEFA Treguesi i Performancës 7: Transfertat tek qeveria vendore"**, sipas vlerësimit të fundit të PEFA-s, rezultati është A.

Në lidhje me treguesin **"Përqindja e bashkive që përdorin software-in të ri SMBV"**, në përgatitjen e PBA-së 2026-2028, 61 bashki dhe 12 qarqe kanë përdorur sistemin online të menaxhimit të buxhetit vendor. Moduli i monitorimit në SMBV është pjesë e sistemit online në vitin 2025.

Lidhur me treguesin **"Përqindja e bashkive që publikojnë informacion mbi performancën nga ofrimi i shërbimeve"**, në dokumentin e PBA-së 2026-2028, rreth 80% e bashkive kanë paraqitur informacion për treguesit e performancës, për të gjitha programet buxhetore.

Sipas treguesit **"Përqindja e bashkive që publikojnë informacion mbi performancën e arritur për ofrimin e shërbimeve"**, në dokumentin e PBA-së 2026-2028, rreth 80% e bashkive kanë paraqitur informacion për treguesit e performancës, për të gjitha programet buxhetore.

Lidhur me treguesin **"Prezantimi nga MF i Software-it të Menaxhimit të Buxhetit Vendor dhe E-Platformës"**, platforma elektronike është në përdorim nga Ministria e Financave dhe të gjitha Njësitë e Qeverisjes Vendore.

Masat dhe aktivitetet

Lidhur me masën **për përmirësimin e formulës së grantit dhe sistemit të llogaritjes për qeverisjen vendore**, në vitin 2024, formula për transfertën e pakushtëzuar u përditësua duke përdorur të dhënat e reja të Regjistrimit të Popullsisë për buxhetin e vitit 2025. DFV po punon gjithashtu gjatë vitit 2025 për rishikimin dhe përmirësimin e formulës për buxhetin e vitit 2026. Skema e granteve është pjesë e ligjit të buxhetit për vitin 2025. Është miratuar udhëzimi i përbashkët i Ministrit të Financave dhe Ministrit të Shtetit për Qeverisjen Vendore "Mbi kriteret, procedurat, treguesit, për shpërndarjen e fondit të Grantit të Bazuar në Performancë për bashkitë për vitin 2025". Në fund të shtatorit, do të vlerësohen bashkitë që kanë aplikuar në përputhje me kriteret e përcaktuara në udhëzimin për marrjen e grantit. Treguesit që mund të ndryshojnë në llogaritjen e formulës së transfertës së pakushtëzuar janë në diskutim.

Lidhur me **"Forcimi i formulimit dhe monitorimit të zbatimit të PBA-së në Bashkitë"**, është përgatitur udhëzuesi i PBA-së 2026-2028, pjesë e të cilit është edhe një sistem i ri online për përgatitjen e PBA-së në nivel vendor, Sistemi i Menaxhimit të Buxhetit Vendor (SMBV). Është hartuar gjithashtu lista e produkteve standarde për bashkitë pilot. Përshkrimi i programit i klasifikimeve të buxhetit është standardizuar përmes sistemit të ri online. Moduli i monitorimit për zbatimin e buxhetit në SMBV është pjesë e sistemit online në vitin 2025. Bashkitë kanë filluar të përgatisin raportin e parë të monitorimit janar-prill 2025 përmes sistemit dhe formateve online. Në vitin 2025, në procesin e PBA-së 2026-2028, të gjitha bashkitë kanë përdorur tregues të performancës. Janë 5 bashki dhe 3 qarqe të reja për buxhetimin dhe hartimin e PBA-së me metodologjinë e

re deri në produkt. Me shtimin e 6 bashkive të reja për vitin 2025, 18 bashki dhe 3 qarqe do të zbatojnë metodologjinë e re të buxhetimit. MF ka organizuar trajnime rajonale me të gjithë drejtorët e buxhetit të bashkive.

Sistemi i ri i Menaxhimit të Buxhetit Vendor (SMBV) është zhvilluar dhe testuar. Bashkitë kanë vazhduar të përdorin softuerin SMBV gjatë përgatitjes së PBA-së 2026-2028. Përdorimi i formateve dhe proceseve të standardizuara do të mbështesë zbatimin e ardhshëm të Sistemit të Informacionit të Menaxhimit Financiar Shqipëtar (SIMFSH).

Masa për të përmirësuar nivelin e burimeve financiare nga taksat e ndara nuk ka filluar ende.

Objekti i Specifik 2.5 Raportimi dhe Monitorimi i Zbatimit të Buxhetit

Treguesit e Performancës

Lidhur me treguesin "**Treguesi i Performancës PEFA 28: Raportet buxhetore gjatë vitit**", në përgjigje të vlerësimit të fundit të PEFA-s, DMB ka ndërmarrë masa për të përmirësuar performancën sipas këtij treguesi. Këto përpjekje synojnë të përmirësojnë pikëzimin dhe të sigurojnë përputhshmërinë me kriteret e PEFA-s, duke filluar me publikimin e raporteve tremujore të konsoliduara.

Për më tepër, është e rëndësishme të theksohet se, për të përmirësuar këtë tregues, kontributi dhe raportimi i drejtorive të tjera brenda Ministrisë së Financave është thelbësor përmes raporteve përkatëse që ato prodhojnë dhe publikojnë në baza mujore dhe/ose tremujore, siç janë raportet financiare nga Thesari ose buletinet nga Drejtoritë Makro dhe të Borxhit.

Raporti i Zbatimit të Buxhetit të Qytetarëve 2024 është publikuar në faqen zyrtare³ të Ministrisë së Financave.

Lidhur me treguesin "**Zhvillimi i një sistemi informacioni të dedikuar për monitorimin dhe raportimin e PPP-ve dhe kontratave koncesionare**", nuk është kontraktuar sistemi i informacionit.

Lidhur me treguesin "**Numri i kontratave PPP të mbuluara në raportin vjetor të përmbledhur mbi PPP-të dhe kontratat koncesionare**", për vitin 2024, Raporti Përmbledhës Vjetor përmban 198 kontrata koncesionare dhe është në një trend në rritje nga viti i kaluar.

Masat dhe aktivitetet

Masa për të përmirësuar raportimin dhe monitorimin e zbatimit të buxhetit dhe për të prezantuar raportin e Zbatimit të Buxhetit të Qytetarëve është përfunduar. Për herë të parë këtë vit, Raporti i Zbatimit të Buxhetit të Qytetarëve për vitin 2024 është përgatitur dhe publikuar si pjesë e Raportit Vjetor të Zbatimit të Buxhetit. Në të ardhmen, ky raport do të përpilohet dhe publikohet çdo vit. Është e rëndësishme të sqarohet se nuk nevojiten ndryshime legjislative për këtë masë. Raporti i Zbatimit të Buxhetit të Qytetarëve është hartuar për të komunikuar informacionin thelbësor financiar që jepet në Raportin Vjetor të Zbatimit të Buxhetit. Raporti i Zbatimit të Buxhetit të Qytetarëve për vitin 2024 është publikuar në faqen zyrtare të internetit të Ministrisë së Financave.

Në lidhje me Përmirësimin e monitorimit dhe raportimit për Projektet e Investimeve Publike, aktiviteti për të përshtatur SIMFSH për të reflektuar ndryshimet në lidhje me procedurat e sapomiratuara të MIP, fillimisht ishte planifikuar të përfundonte brenda vitit 2024. Gjatë të njëjtit vit, VKM Nr. 887/2022, mbi Procedurat për Menaxhimin e Investimeve Publike, u ndryshua, duke kërkuar përmirësime në modulën MIP. Negociatat e vazhdueshme me Bankën Botërore gjatë gjithë vitit 2024 çuan në një marrëveshje për të finalizuar procesin në kuadër të projektit GovTech-2. Që nga fillimi i vitit 2025, diskutimet me Bankën Botërore kanë vazhduar për të siguruar zbatimin efektiv të kësaj iniciative. DMIP i ka komunikuar kërkesat përkatëse grupit të punës të caktuar, i ngarkuar me analizimin e sfidave të identifikuara dhe formulimin e propozimeve për

³ <https://financa.gov.al/buxheti-faktik-per-qytetaret/>

rishikim. Deri në janar 2025, të gjitha trajnimet me Ministrinë e Linjës dhe Institucionet Buxhetore ishin përfunduar.

Lidhur me aktivitetet e trajnimit për monitorimin dhe raportimin e Projekteve të Investimeve Publike, u zhvilluan negociata me Bankën Botërore për të zgjatur ciklin e trajnimit deri në vitin 2025, në bashkëpunim me ASPA-n. Dy sesione trajnimi mbi "Procedurat e Reja në Investimet Publike" u mbajtën midis janarit dhe majit 2025, të ndjekura nga dy sesione shtesë gjatë korrikut-gushtit 2025 me institucione të ndryshme të Administratës Publike. ASPA ka planifikuar sesione të mëtejshme trajnimi që do të zhvillohen gjatë gjysmës së dytë të vitit 2025.

Lidhur me masën për përmirësimin e monitorimit dhe raportimit të kontratave të PPP-ve dhe koncesioneve, Këshilli i Ministrave ka miratuar një Ligj të ri për Koncesionet dhe Partneritetet Publike-Private (PPP). Paralelisht, po vazhdon puna për hartimin e ndryshimeve në Udhëzimin Nr. 35/2019. Nuk ka aktivitete ose seanca trajnimi të planifikuara për monitorimin e kontratave të koncesioneve.

Sfidat kryesore dhe hapat e mëtejshëm

Në kuadër të Shtyllës 2, janë identifikuar disa sfida në zbatimin e masave të planifikuara. Platforma SIPI (IPSIS) nuk është ende funksionale dhe monitorimi vazhdon të kryhet manualisht. Riaktivizimi dhe vënia në funksion e sistemit SIMAJ mbetet nën vlerësim. SASPAC po vlerëson aspektet teknike, funksionale dhe strategjike për të përcaktuar qasjen më të realizueshme për rikthimin e sistemit SIMAJ në përdorim aktiv. Në fushën e planifikimit të buxhetit afatmesëm, metodologjia e rishikimit të shpenzimeve është zhvilluar, por ende nuk është miratuar për shkak të proceseve të zgjatura të rishikimit të brendshëm. Përmirësimi i modulit SIMFSH/MIP, fillimisht i planifikuar për vitin 2024, është shtyrë dhe tani pritet të përfundojë në kuadër të projektit GovTech-2, duke kërkuar koordinim të vazhdueshëm me Bankën Botërore. Në fushën e financave lokale, masa për të përmirësuar nivelin e burimeve financiare nga taksat e ndara nuk ka filluar ende. Nuk janë planifikuar aktivitete trajnimi për monitorimin e kontratave të koncesionit.

3.3 Progresi në Shtyllën 3 “Menaxhimi dhe Mobilizimi i të Ardhurave”

Reformat që synojnë përmirësimin e sistemeve për mobilizimin dhe menaxhimin e të ardhurave vazhduan në vitin 2025 në përputhje me Planin e Veprimit të MFP-së, Strategjinë Afatmesme të të Ardhurave (SAA) dhe Strategjinë e Biznesit të Administratës Doganore Shqiptare.

Progresi i Komponentëve (Objektivave Specifikë) bërë gjatë gjashtëmujorit të parë të vitit 2025

Objekti i Specifik 3.1 Menaxhimi i Taksave

Treguesit e Performancës

Lidhur me Rritja e të hyrave nga SSA (në total nga administrata tatimore dhe doganore sipas SAA-së), për periudhën janar-qershor 2025, të ardhurat nga tatimet dhe doganat u programuan në 244.1 miliardë lekë, duke përfaqësuar 48.7% të planit vjetor prej 501.6 miliardë lekësh. Ndërkohë, të ardhurat nga kontributet e sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore (Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve + Instituti i Sigurimeve Shoqërore + Fondi i Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor) u planifikuan në 83.6 miliardë lekë, ose 49.5% të planit vjetor të të ardhurave nga kontributet prej 169 miliardë lekësh. Të ardhurat e mbledhura nga tatimet dhe doganat arritën në 242.3 miliardë lekë - 1.7 miliardë lekë, ose 0.7%, më pak se shumica e planifikuar. Të ardhurat nga tatimet dhe doganat u rritën me 20.2 miliardë lekë krahasuar me gjashtëmujorin e parë të vitit 2024, duke përfaqësuar një rritje prej 9.1%.

Lidhur me rritjen e të hyrave nga TVSH-ja (e matur në bazë jokumulative), e cila është një tregues vjetor, përmbushja e saj do të raportohet në fund të vitit 2025. Për vitin 2025, është parashikuar të mbledhen rreth 62,612 milionë lekë. Për periudhën janar - qershor 2025, janë mbledhur 33,155 milionë lekë. Planifikimi ka qenë 32,237 milionë lekë. Pra, janë mbledhur rreth 0.9 miliardë lekë.

Lidhur me rritjen e të ardhurave nga nga reduktimi i punës së nëndeklaruar dhe të padeklaruar (e matur në bazë jokumulative), SAA ka parashikuar futjen e 40,000 punonjësve të rinj në skemë dhe rritjen e deklaratës së pagave së 120,000 punonjësish, për periudhën 2024-2027. Për vitin 2025, treguesit vjetorë të parashikuar në SAA janë: 10,000 kontribues të rinj dhe rishikim të pagave prej 25,000 punonjësish. Bazuar në të dhënat nga administrata tatimore, që nga janari - 30 qershor 2025, deklarata e pagave është rishikuar për 14,026 punonjës. Bazuar në të dhënat nga administrata tatimore, në qershor 2025 ka 13,487 kontribues të rinj në skemë krahasuar me dhjetorin 2024. Në fund të vitit 2024, kishte 741,044 kontribues në skemë.

Masat dhe aktivitetet

Gjatë tremujorit të dytë të vitit 2025, për herë të parë, Shqipëria, me përfaqësues nga Ministria e Financave dhe Administrata Tatimore, mori pjesë në takimet e grupit fiskal për matjen e boshllëkut të TVSH-së **me qëllim rritjen e kapaciteteve institucionale në zhvillimin e politikave tatimore dhe menaxhimin e reformës tatimore.** Në fund të vitit 2025, Shqipëria do të përfshihet si vend kandidat në raportin që do të publikohet në lidhje me boshllëkun e TVSH-së për vendet e BE-së. Në këtë kontekst, arritëm të sigurojmë një nivel të lartë cilësie të të dhënave që mundësuan përfshirjen e Shqipërisë në raport.

Me qëllim zhvillimin dhe zbatimin e iniciativave për të zvogëluar hendekun e pajtueshmërisë së TVSH-së, funksionaliteti i plotë i Komitetit të Riskut u krijua me urdhër të Drejtorit të Përgjithshëm nr. 42, datë 23.02.2023. Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, u mbajtën 6 mbledhje të komitetit të riskut me një mesatare prej 11 çështjesh të shqyrtuara për secilin vendim. Plani Sektorial i Turizmit u miratua dhe u zbatua gjatë periudhës qershor-shtator 2025. Vëmendje e veçantë iu kushtua riskut të shmangies së TVSH-së me qëllim zgjerimin e bazës së tatueshme të tatimpaguesve me TVSH. Të dhënat nga fiskalizimi përdoren në mënyrë periodike gjithnjë e më shumë për evidentimin e mospërmbushësve në TVSH. Në prill 2025, u mundësua parambushja e deklaratave të TVSH-së me të dhëna nga fiskalizimi dhe pas parambushjes së Librave Blerje/Shitje në vitin 2024, u finalizua i gjithë procesi nga faturimi elektronik në gjenerimin e parambushur të deklaratës së TVSH-së. Nga krahasimi i të ardhurave të TVSH-së 9M2024 kundrejt 2025 rezultoi një rritje me rreth 11.8%.

Gjatë periudhës Janar - Gusht 2025, Drejtoria e Kontrollit të Specializuar kreu detyra funksionale, në përputhje me objektivat strategjike të administratës tatimore **me qëllim sigurimin e taksimit të çdo pasurie të pajustificuar brenda dhe jashtë vendit.** Vlerësimet për 911 individë (Informacion nga DMR) janë dërguar në secilën DRT në lidhje me DIVA 2023 për të gjithë individët që kanë shmangur tatimin e paguar. (Projektimi i Pajtueshmërisë). Pas nënshkrimit të memorandumit të bashkëpunimit me Drejtorinë e Shërbimeve të Transportit Rrugor, Nr. 1873, datë 05.02.2025 dhe analizimit të informacionit, u ndërtua dhe u miratua një plan për 100 individë që do të kontrollohen deri në fund të vitit 2025. Gjithashtu, janë dërguar vlerësime për individët që zotërojnë automjete luksi dhe nuk rezultojnë në sistemin tatimor.

Me qëllim përmirësimin e ofrimit të shërbimeve për taksapaguesit, DPT në bashkëpunim me AST - Administratën Tatimore Suedeze, ka hartuar strategjinë e shërbimit ndaj taksapaguesve, e cila pritet të miratohet nga Komiteti i Reformave së Administratës Tatimore brenda vitit 2025. Qendra e thirrjeve është plotësisht funksionale dhe është e përfshirë në të gjitha iniciativat e administratës tatimore që lidhen me nxitjen e vetëpërmbushjes së detyrimeve të taksapaguesve, kryesisht në uljen e borxhit tatimor, rritjen e bazës së taksueshme të TVSH-së dhe zbatimin e planit sektorial të turizmit. DPT po punon me administratën tatimore suedeze në një projekt që ndikon në rritjen e cilësisë së këtij shërbimi në të ardhmen. Administrata tatimore aktualisht po zbaton një sërë iniciativash trajnime që lidhen me zhvillimin e kapaciteteve njerëzore, si trajnime nga QTATD, CEF, IMF, AIOTA, TAIEX.

Objektivi Specifik 3.2 Menaxhimi i Taksës së Pasurisë

Treguesit e Performancës

Lidhur me ligjin mbi pasurinë e paluajtshme dhe aktet nënligjore për zbatimin e ligjit për taksën mbi pasurinë e paluajtshme të miratuara, bazuar në VKM Nr. 818/2024, projektligji parashikohet të paraqitet për shqyrtim në Këshillin e Ministrave gjatë tremujorit të tretë të vitit 2025. Pasi projektligji të miratohet dhe të hyjë në fuqi, do të vazhdohet me hartimin dhe miratimin e akteve nënligjore përkatëse. Për më tepër, me Urdhër të Ministrit të Financave Nr. 39, datë 11.02.2025 "Për ngritjen e një grupi pune për hartimin e projektligjit "Për taksën mbi pasurinë e paluajtshme", është ngritur një grup pune i cili do të shqyrtojë versionin e mëparshëm të projektligjit dhe do të bëjë ndryshimet e nevojshme në të, si dhe do të hartojë ndryshimet që ky projektligj mund të pësojë pas vendimmarrjes përfundimtare të Ministrisë së Financave dhe pas përfundimit të procesit të konsultimit të brendshëm me institucionet shtetërore. Ministria e Financave është institucioni përgjegjës për vendimmarrjen e mëtejshme në lidhje me procesin e konsultimit të brendshëm me institucionet shtetërore dhe miratimin e projektligjit "Për taksën mbi pasurinë e paluajtshme". Ndërkohë, për të përmirësuar dhe sqaruar më tej kuadrin ligjor aktual në fushën e tatimit mbi pasurinë e paluajtshme, janë hartuar ndryshimet në aktet nënligjore aktuale. Bazuar në VKM Nr. 818/2024, projekt-aktet nënligjore parashikohen të paraqiten për shqyrtim në Këshillin e Ministrave gjatë tremujorit të tretë të vitit 2025.

Masat dhe aktivitetet

Lidhur me finalizimin e sistemit të informativ të kadastrës fiskale (SIKF) dhe ndërveprimin e tij me sisteme të tjera dhe shtrirjen në Bashkitë, aktualisht, sistemi është duke u përditësuar vazhdimisht, me qëllim zbatimin e plotë të dispozitave të kuadrit ligjor aktual dhe përgatitjen për zbatimin e ndryshimeve të legjislationit dytësor që pritet të miratohet së shpejti. Përveç kësaj, sistemi është integruar me baza të dhënash të tjera shtetërore si: AKSHI, ASHK, QKB, Drejtoria e Përgjithshme e Gjendjes Civile, Instituti i Sigurimeve Shoqërore, Regjistri Kombëtar për Ndihmë Ekonomike, dhe pritet që integrimet e mbetura dhe zhvillimet e nevojshme të finalizohen deri në fund të vitit 2025. Sistemi do të përdoret gjerësisht në të 61 bashkitë për taksimin e ndërtesave duke filluar nga viti 2026. Si pjesë e reformës për taksimin e pronave të paluajtshme, Kadastra Fiskale është një nga elementët kryesorë. Kadastra Fiskale përmban të dhëna në nivel kombëtar për qëllime të llogaritjes së taksës së pronës.

Me qëllim pilotimin, ndërtimin e kapaciteteve dhe institucionalizimin e procedurave për vlerësimin e pasurisë së paluajtshme, popullimin dhe mirëmbajtjen e të dhënave të pasurisë së paluajtshme në SIKF, zhvillimet në Sistemin e Informacionit të Kadastrës Fiskale mbështesin funksionalitete që variojnë nga kërkimi, regjistrimi i njësive të pronës deri te gjenerimi i faturave. Drejtoria e Përgjithshme e Taksave së Pasurisë (DPTP) për vitin tatimor 2025 ka monitoruar këto zhvillime në dy bashki pilot: Fushë-Arrëz dhe Roskovec. Në këto bashki, është kryer i gjithë procesi i taksimit të ndërtesave, që nga llogaritja e detyrimit tatimor sipas dispozitave aktuale deri te gjenerimi i faturës dhe regjistrimi i pagesës. Përveç kësaj, në sistem, si pjesë e procesit të popullimit, është bërë integrimi me bazën e të dhënave të ASHK-së dhe importimi i regjistrave bashkiakë.

Lidhur me proceset e përmirësimit të mbledhjes së taksës së pasurisë së paluajtshme dhe rritjen e ndërgjegjësimin të taksapaguesve, një nga përgjegjësitë kryesore të DPTP-së është ndihma e vazhdueshme për stafin e njësive të vetëqeverisjes vendore. Në përmbushje të kësaj përgjegjësie, DPTP -ja ka ngritur një njësi "Help Desk", e cila ka mbajtur komunikim të drejtpërdrejtë me punonjësit e bashkive për çdo sqarim ose çështje që lidhet me taksën e pasurisë së paluajtshme, si dhe problemet e hasura në sistemin e Kadastrës Fiskale. Përveç kësaj, DPTP -ja ka ofruar vazhdimisht trajnime për stafin e NJQV-ve në lidhje me funksionimin dhe përdorimin e Kadastrës Fiskale, si dhe në lidhje me zbatimin uniform të kuadrit ligjor në fushën e taksës së pronës. Për më tepër, DPTP -ja ka përgatitur materiale informuese për të ndihmuar bashkitë

në zbatimin uniform të kuadrit ligjor në fushën e taksës e pasurisë së paluajtshme, si dhe për të informuar taksapaguesit për çdo dyshim ose pyetje në lidhje me taksën e pasurisë së paluajtshme. Këto materiale janë publikuar edhe në faqen zyrtare të internetit të DPTP -së.

Objektivi Specifik 3.3 Menaxhimi i Doganave

Treguesit e Performancës

Qeveria vazhdoi reformat e saj në Menaxhimin Doganor, duke rezultuar në uljen e kohës së përpunimit të deklarave doganore, përmirësimin e shfrytëzimit të kanalit të gjelbër dhe rritjen e numrit të Operatorëve Ekonomikë të Autorizuar (OEA).

Përqindja e shfrytëzimit të kanalit të gjelbër ishte 30.73% gjatë gjysmës së parë të vitit 2025. Përqindja e shfrytëzimit të kanalit të gjelbër në vitin 2024 ishte rreth 30.73%. Nga të dhënat statistikore, rezulton se gjatë gjysmës së parë të vitit 2025 niveli i shfrytëzimit të kanalit të gjelbër është në të njëjtin nivel si në vitin 2024, kundrejt 27.9% në vitin 2023. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave (DPD) e uli me sukses kohën e përpunimit të deklarave doganore nga 99.1 minuta mesatarisht në vitin 2023 në 90 minuta në vitin 2024. Ky reduktim rezultoi nga përpunimi më i shpejtë në të tre kanalet (e kuqe, e verdhë dhe e gjelbër), falë procedurave të kontrollit të përmirësuara dhe më efikase. **Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, koha e përpunimit të deklarave doganore është në të njëjtin nivel si në vitin 2024.**

Në vitin 2024, numri i Operatorëve Ekonomikë të Autorizuar ishte 16 (nga 13 të planifikuar), kjo për shkak të vazhdimit të aplikimeve të suksesshme nga operatorët ekonomikë, si edhe kontrolleve dhe miratimeve në kohë nga grupi i punës i Doganës. **Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, dy kompani të tjera morën statusin e OEA nga Dogana.** Numri i OEA u rrit nga 16 në vitin 2024 në 18 gjatë gjysmës së parë të vitit 2025.

Masat dhe aktivitetet

Lidhur me përmirësimin e praktikave të Burimeve Njerëzore dhe ofrimin e zhvillimit të kapaciteteve, trajnimet e punonjësve ekzistues dhe të rekrutuar rishtazi bëhen në mënyrë të vazhdueshme.

Lidhur me investimin në sistemet TI për Sistemin e Menaxhimit të Integruar të Tarifave (SMIT), modulet janë zhvilluar plotësisht. Tani KE-ja duhet të sigurojë shërbimin e mirëmbajtjes.

Në përputhje me kërkesat e Strategjisë Ndërsëktoriale Kundër Korrupsionit, DPD hartoi dhe miratoi Planin e saj të Integritetit. Përveç kësaj, u miratua Regjistri i Riskut për Doganat. Plani i Integritetit po monitorohet rregullisht nga Drejtoria Kundër Korrupsionit në DPD.

Aplikimet e operatorëve ekonomikë janë në vazhdimësi, si dhe kontrollet dhe miratimet nga Dogana për marrjen e statusit OEA. Në total, deri në vitin 2024, u validuan 16 aplikime të suksesshme. Numri i Operatorëve Ekonomikë të Autorizuar u rrit me 18 në gjysmën e parë të vitit 2025.

Lidhur me zbatimin e Dritares së Vetme Kombëtare, prokurimi i mëparshëm është anuluar nga BB. Tani BB është në fazën e përzgjedhjes së kompanisë që do të zhvillojë sistemin e informacionit për DVK. Kompania IOS Partners ka përgatitur Raportin Fillestar dhe dokumentin e Termave të Referencës. Termat e Referencës janë miratuar nga BB dhe tani nuk duhet të marrë asnjë kundërshtim nga dokumenti i Kërkesës për Propozim të Bankës që do të publikohet për tenderin e ri nga CFCU e Ministrisë së Ekonomisë dhe Inovacionit. Koha e fillimit të aktivitetit që lidhet me zhvillimin dhe vendosjen e zgjidhjes së TI për DVK varet nga dy aktivitetet e tjera më sipër.

Me qëllim përmirësimin e një Sistemi të Ri të Kompjuterizuar të Tranzitit (SRKT), një reformë në SRKT filloi në vitin 2020 si pjesë e projektit të mbështetur nga Banka Botërore, Shërbimet e Mbikëqyrjes dhe Kontrollit të Cilësisë, për zbatimin e plotë të SRKT në Shqipëri⁴. Konsulenti fitues u përzgjodh dhe u kontraktua nga CFCU dhe Ministria e Ekonomisë dhe Inovacionit. Lidhur me procedurën e prokurimit,

⁴ Shërbimet e Mbikëqyrjes dhe Kontrollit të Cilësisë për zbatimin e plotë të SRKT në Shqipëri, Nr. Ref. WBTF-ALB-121D, datë 03.06.2022.

prokurimi i mëparshëm është anuluar nga BB. Tani BB është në fazën e përzgjedhjes së kompanisë që do të zhvillojë sistemin e informacionit për DVK. Për të zhvilluar më tej mjedisin TI të SRKT, Administrata Doganore Shqiptare ka krijuar një grup pune për zbatimin e Sistemit të Ri të Kompjuterizuar të Tranzitit. Ky grup përbëhet nga ekspertë të ndryshëm nga fusha të tilla si procedurat doganore, ligjore, garancitë, pagesat, TI dhe menaxhimi i riskut.

Sfidat kryesore dhe hapat e mëtejshëm

Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025 u përballën disa sfida kryesore. Projektligji për taksën e pasurisë së paluajtshme parashikohet të paraqitet për shqyrtim në Këshillin e Ministrave gjatë tremujorit të tretë të vitit 2025. Pasi projektligji të miratohet dhe të hyjë në fuqi, do të vazhdohet me hartimin dhe miratimin e akteve nënligjore përkatëse. Një kompani u kontraktua për të filluar zhvillimin e një sistemi informacioni për Dritaren e Vetme Kombëtare gjatë vitit 2024, por prokurimi i mëparshëm është anuluar nga BB. Tani BB është në fazën e përzgjedhjes së kompanisë që do të zhvillojë sistemin e informacionit për DVK. Aktiviteti që lidhet me zhvillimin dhe vendosjen e zgjidhjes së TI për Dritaren e Vetme Kombëtare nuk ka filluar ende. Koha e fillimit të këtij aktiviteti varet nga dy aktivitetet e tjera që lidhen me zbatimin e DVK.

3.4 Progresi në Shtyllën 4 “Kontabiliteti dhe Menaxhimi i Zbatimit të Buxhetit”

Progresi i komponentëve (Objektivave Specifik) bërë gjatë gjashtëmujorit të parë të vitit 2025

Objektivi Specifik 4.1 Llogaritë Kombëtare të Qeverisë

Treguesit e Performancës

Gjatë periudhës së raportimit, nuk u nda fond i dedikuar në buxhet për ndërtimin e **sistemit të shkëmbimit të informacionit (Web service)** që synon lehtësimin e shkëmbimit të të dhënave ndërmjet Ministrisë së Financave, INSTAT-it dhe Bankës së Shqipërisë. Si rezultat, zbatimi i këtij aktiviteti nuk mundi të fillonte në vitin 2025. Pavarësisht rëndësisë strategjike të kësaj iniciative në përmirësimin e koordinimit ndërinstitucional dhe mbështetjen e hartimit të politikave të bazuara në prova, mungesa e burimeve të dedikuara financiare përbënte një pengesë të konsiderueshme. Duke njohur rëndësinë e këtij objekti, INSTAT ka përfshirë burimet e nevojshme financiare për zhvillimin e sistemit Web service brenda Programit të Buxhetit të tij Afatmesëm për periudhën 2026–2028.

Gjatë periudhës raportuese, INSTAT vazhdoi përpjekjet e tij **për të integruar të dhënat mbi Partneritetet Publiko-Private (PPP) dhe kontratat e Koncesionit në Statistikat Financiare të Qeverisë (SFQ)**. Burimi kryesor i informacionit mbetet faqja e internetit e ATRAKO-s, nga e cila INSTAT nxjerr sistematikisht të dhënat përkatëse dhe i përfshin ato në sistemet e tij të brendshme për përpunim statistikor.

Masat dhe aktivitetet

Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, u arrit përparim i konsiderueshëm në përpilimin dhe harmonizimin metodologjik të të dhënave të Statistikave Financiare të Qeverisë (SFQ) dhe Procedurës së Deficitit të Tejkualuar (PDT) me standardet SELL 2010. U krye punë intensive për të përmirësuar cilësinë, mbulimin dhe qëndrueshmërinë e të dhënave, duke përfshirë harmonizimin e njësisë buxhetore dhe jashtëbuxhetore, përsosjen e rregullimeve në bazë të drejtash dhe detyrimesh të konstatuara (Accrual) dhe përmirësimin e integritetit të burimit të të dhënave. Pavarësisht kufizimeve financiare dhe teknike, progresi i përgjithshëm shënon një hap të konsiderueshëm përpara në forcimin e besueshmërisë dhe transparencës së statistikave fiskale. Rezultatet e kësaj pune pritet të mbështesin transmetimin e ardhshëm të të dhënave të SFQ dhe PDT,

duke reflektuar përputhshmëri të përmirësuar me kërkesat statistikore evropiane. Nuk u arrit përparim në *zhvillimin e Web Service* që synon të lehtësojë shkëmbimin e të dhënave midis Ministrisë së Financave, INSTAT dhe Bankës së Shqipërisë. Zbatimi i këtij aktiviteti varet plotësisht nga disponueshmëria e fondeve dhe, për shkak të mosmiratimit të ndarjes së buxhetit të vitit 2025, iniciativa është shtyrë për në vitin 2026. Raportimi i të dhënave në bazë të parave të gatshme (Cash) dhe në bazë të drejtash dhe detyrimesh të konstatuara (accrual) nga Ministria e Financave në përputhje me SNKSP është një aktivitet i kushtëzuar nga progresi më i gjerë në raportimin e të dhënave në përputhje me standardet SNKSP. Vonesa në mbledhjen dhe strukturimin e të dhënave të nevojshme kanë penguar zbatimin në kohë, duke theksuar nevojën për përmirësim të sistemeve të koordinimit dhe menaxhimit të të dhënave brenda njërive raportuese. INSTAT ka filluar procesin e mbledhjes sistematike të të dhënave mbi *Partneritetet Publiko-Private (PPP) dhe koncesionet*. Të gjitha kontratat e disponueshme janë nxjerrë dhe ngarkuar nga faqja zyrtare e internetit e ATRAKO-s. Megjithatë, baza e të dhënave mbetet në fazat e saj të hershme dhe mungesa e të dhënave të konsoliduara dhe gjithëpërfshirëse vazhdon të paraqesë sfida. Vonesa në strukturimin e të dhënave dhe mospërputhjet në informacionin e disponueshëm rrezikojnë të dëmtojnë besueshmërinë e rezultateve të ardhshme statistikore.

Objekti i Specifik 4.2 Kontabiliteti

Treguesit e Performancës

Procesi i reformës që synon përafrimin e kontabilitetit të sektorit publik me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit të Sektorit Publik (SNKSP) ka hyrë në një fazë kritike, me objektivin strategjik të përgatitjes së pasqyrave financiare për institucionet e sektorit publik bazuar në SNKSP të përzgjedhura. Në gjysmën e parë të vitit 2025, u bë përparim i konsiderueshëm drejt **zhvillimit të kuadrit ligjor dhe nënligjor** të nevojshëm për këtë tranzicion. **Banka Botërore angazhoi konsulentë ndërkombëtarë për të mbështetur Ministrinë e Financave në hartimin e projektligjit të Kontabilitetit të Sektorit Publik.** Në bashkëpunim të ngushtë me Drejtorinë e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar, Kontrollit dhe Kontabilitetit (DHMFKK), konsulentët përgatitën draftin e parë të ligjit, i cili më pas u diskutua me stafin e ministrisë për të përcaktuar strukturën dhe fushëveprimin e tij. Një sërë konsultimesh, seminaresh dhe takimesh teknike u mbajtën në qershor 2025, duke bashkuar zyrtarë të lartë nga Ministria e Financave dhe zyrtarë zbatues nga ministritë e linjës. Këto seanca shërbyen si një platformë për të identifikuar sfidat kryesore që lidhen me udhëzimet e kontabilitetit dhe kuadrin më të gjerë rregullator, dhe për të eksploruar zgjidhje praktike të përshtatura për kontekstin kombëtar. Pas këtyre diskutimeve, projektligji iu nënshtrua një shqyrtimi të detajuar nën për nën në takimet ku morën pjesë DHMFKK, Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit dhe konsulentët e Bankës Botërore. Projektligji tashmë është i disponueshëm për shqyrtim të brendshëm brenda Ministrisë së Financave dhe do t'u shpërndahet drejtorive të tjera përkatëse për konsultime të mëtejshme. Versioni përfundimtar do të përgatitet bazuar në këto reagime dhe do të dërgohet për konsultime dhe procedura ligjore më të gjera.

Ndërtimi i kapaciteteve ka qenë një komponent qendror i axhendës së reformës së SNKSP, **me një fokus të fortë në pajisjen e kontabilistëve të sektorit publik me njohuritë dhe aftësitë e nevojshme për të zbatuar kontabilitetin e bazuar në të drejta dhe detyrime të konstatuara (Accrual) në përputhje me SNKSP.** Gjatë fazës së parë të projektit SNKSP, u miratua një qasje "trajnimi i trajnerëve" për të ndërtuar një model trajnimi të qëndrueshëm. Në këtë kontekst, u përzgjedhën 28 ekspertë nga institucionet kryesore të financave publike duke përfshirë Ministrinë e Financave, Thesarin, Kontrollin e Lartë të Shtetit, akademinë dhe Organizatat Profesionale të Kontabilitetit (OPK). Këta ekspertë përfunduan një program intensiv trajnimi, i cili përfundoi me një provim certifikimi më 10 dhjetor 2021. Pas kësaj, një program trajnimi pilot u lançua në vitet 2021–2022, duke synuar 100 zyrtarë financiarë dhe kontabilistë nga afërsisht 17 institucione të sektorit publik. Duke u bazuar në suksesin e projektit pilot, një shpërndarje më e gjerë u krye midis shtatorit dhe dhjetorit 2022, duke arritur rreth 400 kontabilistë të sektorit publik në institucione të ndryshme. Në vitin 2024, përpjekjet e trajnimit u zgjeruan për të përfshirë afërsisht 380 auditues të brendshëm nga sektori publik, të cilët u njohën me parimet dhe konceptet themelore të kontabilitetit në bazë të drejtash dhe detyrimesh të konstatuara

(accrual) sipas SNKSP si pjesë e Zhvillimit të tyre të Vazhdueshëm Profesional (ZHVP). Përveç kësaj, në bashkëpunim me ASPA-n, një trajnim online i titulluar "*Bazat e Kontabilitetit*" u zhvillua në gjysmën e parë të vitit 2025, me pjesëmarrjen e mbi 250 punonjësve të administratës publike. Ky trajnim mbuloi tema kyçe që lidhen me kontabilitetin e sektorit publik dhe raportimin financiar. Një program trajnimi më gjithëpërfshirës dhe i specializuar është planifikuar për fazën e dytë të projektit SNKSP, i cili do të thellojë më tej kuptimin teknik të SNKSP midis kontabilistëve të qeverisë.

Masat dhe aktivitetet

Për të rritur aksesin dhe përdorimin e SIFQ-së, përpjekjet u përqendruan në përmirësimin e funksionalitetit dhe integritetit të SIFQ-së për të përmirësuar kontrollin e shpenzimeve dhe ndërveprimin me sisteme të tjera financiare. Në këtë drejtim, u nënshkrua një kontratë e titulluar "Përmirësimi i Sistemit të Thesarit" midis Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit (AKSHI) dhe operatorit ekonomik të përzgjedhur.

Me qëllim zhvillimin e kuadrit ligjor dhe rregullator për reformën e kontabilitetit gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, u bë përparim në hedhjen e themeleve për reformat e kontabilitetit në sektorin publik, duke u përqendruar në hartimin ligjor, zhvillimin metodologjik dhe hapat përgatitorë për zbatim. Në këtë drejtim, një draft paraprak i Ligjit për Kontabilitetin e Sektorit Publik u finalizua gjatë kësaj periudhe. Drafti u diskutua me Departamentin e Thesarit dhe konsulentët e Bankës Botërore. Pas shqyrtimit të përfundimtar, pritët që ai të ndahet me struktura të tjera brenda Ministrisë së Financave përpara se të vazhdohet me procedurat formale ligjore të kërkuara për miratimin e tij. **Në bashkëpunim me konsulentët e Bankës Botërore, DHMFKK hartoi udhëzimin mbi metodologjinë e kontabilitetit në sektorin publik.** Ministrinë e linjës janë njoftuar zyrtarisht dhe janë ftuar të marrin pjesë në konsultime. Pasi të mbledhen reagimet, udhëzimi do t'i nënshtrohet procedurave formale të miratimit. Do të përgatiten manuale për të sqaruar çështje specifike dhe për të mbështetur zbatimin. *Aktiviteti për të ndihmuar institucionet buxhetore në hartimin e bilanceve të hapjes dhe zbatimin e kuadrit të ri të kontabilitetit nuk ka filluar ende.* Zbatimi i tij varet nga miratimi i Ligjit për Kontabilitetin Publik dhe udhëzimit mbi metodologjinë e kontabilitetit në sektorin publik.

Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, **u përcaktuan hapat përgatitorë për të përmirësuar funksionalitetet e SIFQ në përputhje me reformat e planifikuara të kontabilitetit.** Megjithatë, zbatimi mbetet i varur nga progresi i aktiviteteve themelore. Zbatimi i aktivitetit 'Përgatitja e dokumentit të kërkesave funksionale dhe planit të përmirësimit të SIFQ për të përthithur reformat e planifikuara të kontabilitetit' është aktualisht në pritje. Ai mbështetet në finalizimin e dokumenteve kryesore, duke përfshirë manualët e kontabilitetit dhe proceset e biznesit që lidhen me kontabilitetin dhe konsolidimin. Pasi këto të përfundojnë, procedura e prokurimit për zgjedhjen e kompanisë zbatuese duhet të përparojë, e ndjekur nga ekzekutimi aktual i planit të përmirësimit. Zhvillimi dhe vendosja e funksionaliteteve të reja të SIFQ do të vazhdojë vetëm pasi të finalizohet metodologjia e kontabilitetit dhe të kontraktohet kompania zbatuese. Progresi i projektit do të përcaktojë afatin kohor për testimin dhe vendosjen. Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, nuk u ndërmorën hapa konkretë zbatimi për masën: "Përgatitja, ofrimi dhe institucionalizimi i zhvillimit të kapaciteteve të kontabilistëve për të absorbuar reformat e kontabilitetit", pasi progresi varet nga miratimi i Ligjit të Kontabilitetit të Sektorit Publik dhe përcaktimi i strukturave institucionale brenda Ministrisë së Financave të përfshira në këtë proces.

Objekti i Specifik 4.3 Prokurimi Publik

Treguesit e Performancës

Nuk ka objektiva të synuara për Treguesit të Performancës për vitin 2025, megjithatë, u bë përparim në nivelin e aktivitetit, siç përshkruhet më poshtë.

Masat dhe aktivitetet

Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, u ndërmorën hapa fillestarë për të mbështetur integrimin e parimeve të gjelbra në praktikat e prokurimit publik, me fokus në zhvillimin e mjeteve dhe udhëzimeve praktike për autoritetet kontraktuese. Në bashkëpunim me Bankën Botërore, Agjencia e Prokurimit Publik (APP) dhe Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë (MIE) kanë përgatitur një draft manual të titulluar "*Mbi Përdorimin e Manualit të Kostos së Ciklit të Jetës (KCJ)*". Ky manual shoqërohet nga një dokument shpjegues Excel që mbulon 14 kategori produktesh dhe pritet të publikohet së shpejti në faqen zyrtare të internetit të APP-së. Objektivi i kësaj iniciative është të promovojë praktika prokurimi më efikase, të qëndrueshme dhe në përputhje me BE-në, duke ofruar mbështetje praktike si për autoritetet kontraktuese ashtu edhe për operatorët ekonomikë. Manuali përfaqëson një hap kyç drejt përfshirjes së kritereve mjedisore dhe të efikasitetit të kostos në vendimet e prokurimit.

Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, u ndërmorën hapa për të përmirësuar infrastrukturën dixhitale që mbështet procesin e shqyrtimit të ankesave, me fokus në përmirësimin e ofritit të shërbimeve dhe përshejtimin e vendimmarrjes. Komisioni i Prokurimit Publik (KPP), në përputhje me mandatin e tij ligjor sipas Ligjit Nr. 162/2020 "Për Prokurimin Publik" dhe Rezolutës së Kuvendit për vlerësimin e aktivitetit të KPP-së, ka vazhduar përpjekjet e tij për të dixhitalizuar shërbimet që lidhen me prokurimin publik, koncesionet, ankandet dhe lejet minerare.

Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, u ndërmorën hapa të rëndësishëm legjislativë për të përafruar kuadrin kombëtar për koncesionet dhe partneritetet publik-private (PPP) me standardet e BE-së. Në këtë drejtim, projektligji për koncesionet dhe PPP-të përfundoi me sukses fazën e konsultimit publik më 11 qershor 2025. Pas kësaj, më 30 qershor 2025, Këshilli i Ministrave miratoi projektvendimin për ta përcjellë ligjin në Parlament për shqyrtim dhe miratim të mëtejshëm. Kjo iniciativë legjislative përfaqëson një moment kyç në harmonizimin e kuadrit ligjor të Shqipërisë me Acquis Communautaire të BE-së, duke synuar përmirësimin e transparencës, llogaridhënies dhe efikasitetit në menaxhimin e PPP-ve dhe kontratave të koncesioneve.

Objektivi Specifik 4.4 Menaxhimi i Borxhit

Treguesit e Performancës

Ministria e Financave ka përgatitur Planin Vjetor të Huamarrjes dhe Raportin e Monitorimit të SAMB-së. Në përputhje me detyrimet ligjore të përcaktuara në Nenin 6 të Ligjit Nr. 9665, datë 18.12.2006, "*Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë në Republikën e Shqipërisë*", të ndryshuar, Ministria e Financave ka vazhduar të përmbushë mandatin e saj për menaxhim transparent dhe të përgjegjshëm të borxhit. Gjatë periudhës raportuese, **u përgatit Raporti i Monitorimit të Strategjisë Afatmesme të Menaxhimit të Borxhit (SAMB)** dhe iu dorëzua Komisionit Parlamentar për Ekonominë dhe Financat. Raporti u publikua gjithashtu në faqen zyrtare të internetit të Ministrisë së Financave⁵, duke siguruar akses publik dhe duke përforcuar angazhimin e qeverisë për transparencë. Ky raport ofron një analizë gjithëpërfshirëse të progresit të zbatimit të SAMB për vitin e kaluar. Paralelisht, u përgatit dhe u publikua edhe **Plani Vjetor i Huamarrjes për vitin 2025**, duke përshkruar nevojat e financimit të qeverisë dhe strategjinë e huamarrjes për vitin. Ky dokument shërben si një mjet kritik planifikimi për palët e interesuara vendase dhe ndërkombëtare, duke përfshirë investitorët, institucionet financiare dhe partnerët e zhvillimit. Publikimi i të dy dokumenteve përfaqëson një hap pozitiv drejt forcimit të transparencës fiskale dhe përmirësimit të komunikimit me publikun dhe pjesëmarrësit në treg.

Në korrik 2024, Ministria e Financave nisi **zhvillimin e një dokumenti konceptual mbi instrumentet e financimit të gjelbër dhe alternativ**, duke shënuar një hap të rëndësishëm drejt përafrimit të financave

⁵ <https://financa.gov.al/strategjia-afatmesme-e-menaxhimit-te-borxhit/>

publike me objektivat mjedisore dhe të qëndrueshmërisë. Një draft i parë u qarkullua në ministrinë e linjës, duke propozuar krijimin e një grupi pune ndërministror për t'u përqendruar në tre fusha kryesore: i) Identifikimi i projekteve me ndikim mjedisor dhe social; ii) Hartimi i një kuadri për obligacionet e gjelbra, sociale dhe të qëndrueshmërisë për të financuar projekte të tilla; iii) Krijimi i mekanizmave të raportimit për të monitoruar progresin e projektit dhe për të siguruar pajtueshmërinë me standardet ndërkombëtare gjatë gjithë ciklit jetësor të instrumenteve. Ministria e Turizmit dhe Mjedisit ishte i vetmi institucion që dha reagime mbi draftin gjatë fazës fillestare të konsultimit (gusht 2024). Bazuar në këtë kontribut, drafti u rishikua dhe iu dorëzua Bankës Botërore për shqyrtim në tetor 2024. Megjithatë, që atëherë nuk janë raportuar zhvillime të mëtejshme.

Masat dhe aktivitetet

Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, **përpjekjet për të rritur transparencën dhe komunikimin me investitorët u konsoliduan përmes raportimit të rregullt dhe publikimit të dokumenteve strategjike.** Në këtë drejtim, Drejtoria e Përgjithshme e Programimit Makroekonomik dhe Fiskal (DPPMF) ka vazhduar publikimin e buletinit informues çdo tre muaj. Ky buletin, i cili përfshin treguesit kryesorë makroekonomikë dhe zhvillimet fiskale, është i disponueshëm në faqen zyrtare të internetit të Ministrisë së Financave⁶ dhe gjithashtu shpërndahet drejtpërdrejt tek investitorët. Iniciativa mbështet vendimmarrjen e informuar dhe forcon besimin e investitorëve në menaxhimin fiskal të Shqipërisë. Përveç kësaj, Raporti i Monitorimit të Strategjisë Afatmesme të Menaxhimit të Borxhit (SAMB) për vitin 2024 u finalizua në mars 2025. Ai iu dorëzua Komisionit Parlamentar për Ekonominë dhe Financat dhe u publikua në faqen e internetit të Ministrisë së Financave. Ky raport ofron një pasqyrë gjithëpërfshirëse të performancës së portofolit të borxhit, treguesve të riskut dhe progresit kundrejt objektivave strategjike, duke kontribuar në përmirësimin e llogaridhënies dhe vlerësimit të politikave.

U bë përparim në zhvillimin e një kuadri gjithëpërfshirës për ofrimin e garancive dhe huadhënies. Në këtë drejtim, Drejtoria e Borxhit Shtetëror rriti kapacitetin e saj analitik dhe vlerësues duke përdorur një Model Vlerësimi dhe Kuantifikimi të Riskut të Kredisë të zhvilluar nga Banka Botërore. Ky model përfshin si të dhëna financiare sasiore ashtu edhe tregues cilësorë të mjedisit të biznesit për të vlerësuar performancën dhe nivelet e riskut të Ndërmarrjeve Shtetërore (NSH). Gjatë periudhës janar-qershor 2025, Drejtoria e zbatoi këtë model në praktikën e reja të nën-huadhënies dhe garancisë, duke hedhur themelet për një kuadër të konsoliduar për transaksionet e ardhshme. Mbështetja e vazhdueshme nga Banka Botërore pritet të përsosë më tej metodologjinë dhe të institucionalizojë procesin e vlerësimit të riskut. Përveç kësaj, stafi i Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit Shtetëror (DPBSH) ka filluar të zbatojë Manualin e metodologjisë së Bankës Botërore për vlerësimin e besueshmërisë kreditore. Ndërsa metodologjia është prezantuar dhe është në përdorim, sfidat mbeten për shkak të nevojës për njohje më të thellë dhe kuptim të plotë të komponentëve të Manualit. Përpjekjet për ndërtimin e kapaciteteve janë të vazhdueshme për të siguruar zbatim efektiv dhe aplikim të qëndrueshëm në të gjitha njësitë përkatëse.

Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, u ndërmorën hapa paraprakë për të eksploruar fizibilitetin dhe gatishmërinë institucionale për futjen e instrumenteve alternative të financimit, duke përfshirë obligacionet e gjelbra, sociale dhe të qëndrueshmërisë. Në korrik 2024, Ministria e Financave qarkulloi një draft propozim të një grupi pune ndërministror që do të angazhohet në këto fusha kryesore; identifikimin e projekteve me ndikim mjedisor dhe social; hartimin e një kuadri për të gjelbrën dhe qëndrueshmërinë që do të mundësojë financimin e projekteve të mundshme; dhe për të raportuar mbi progresin e këtyre projekteve me të dhënat e nevojshme sipas standardeve të kërkuara nga institucionet ndërkombëtare deri në maturimin e instrumentit. Deri në gusht 2024, vetëm Ministria e Turizmit dhe Mjedisit dhanë reagime. Drafti i rishikuar iu dërgua Bankës Botërore për shqyrtim në tetor 2024, por që atëherë nuk janë raportuar zhvillime të mëtejshme. Banka Botërore mbajti disa seanca online, duke u përqendruar në kuptimin konceptual të instrumenteve të

⁶ <https://financa.gov.al/buletini-makroekonomik-2/>

gjelbra, sociale dhe të qëndrueshmërisë. Këto seanca përfshinin vetëm stafin e Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit Shtetëror.

Objekti i Specifik 4.5 Menaxhimi i Likuiditetit

Treguesit e Performancës

Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025 (janar-qershor), Ministria e Financave ruajti një nivel të lartë saktësie në parashikimin e bilancit të Llogarisë së Unifikuar të Thesarit (LLUTH), duke **arritur një shkallë mesatare mujore të saktësisë së parashikimit të likuiditeit prej 100.5%**. Kjo pasqyron një përputhje të fortë midis bilanceve të parashikuara dhe atyre aktuale të likuiditetit, duke treguar planifikim dhe monitorim efektiv afatshkurtër të likuiditetit. Pavarësisht disa devijimeve mujore - veçanërisht në janar, ku bilanci aktual ishte dukshëm më i ulët se parashikimi - saktësia e përgjithshme mbeti brenda një marzhi të pranueshëm, duke demonstruar qëndrueshmërinë e metodologjisë së parashikimit.

Është bërë përparim i konsiderueshëm në përmirësimin e detajeve dhe koordinimit institucional të parashikimit të fluksit të likuiditetit. Që nga gjysma e parë e vitit 2025, ana hyrëse e bazës së të dhënave të parashikimit të fluksit të likuiditeit është strukturuar për të përfshirë kategori të detajuara të të ardhurave, përkatësisht: Tatimi mbi Vlerën e Shtuar (TVSH); Tatimi mbi Fitim; Tatimi mbi të Ardhurat Personale (TAP); Kontributet e Sigurimeve Shoqërore dhe Shëndetësore; Taksa të Tjera; Të Ardhurat Doganore dhe Jo-Tatimore (me plane për t'i ndarë këto në dy kategori të dallueshme: Doganore dhe Jo-Tatimore). Për të mbështetur këtë nivel detajesh, është zbatuar një sistem dosjesh të përbashkëta, duke i mundësuar Autoriteteve Tatimore dhe Doganore të përditësojnë të dhënat e hyrjeve çdo ditë, duke përmirësuar kështu afatet kohore dhe saktësinë e parashikimeve. Paralelisht, Ministria e Financave, me asistencë teknike nga Fondi Monetar Ndërkombëtar (FMN), ka ndërmarrë një sërë iniciativash për ndërtimin e kapaciteteve. Midis 17-21 marsit 2025, u mbajtën seanca trajnimi për stafin nga Institucionet Buxhetore (BI) përkatëse, me fokus në përdorimin e një dosjeje të përbashkët makro-Excel. Ky mjet mbështet një qasje nga poshtë-lart ndaj parashikimit, duke u lejuar institucioneve të fusin flukset e tyre të pritura hyrëse dhe dalëse direkt në sistem. Për të institucionalizuar këtë proces u miratua nga Ministri i Financave Urdhri Nr. 77, datë 29 maj 2025, i shoqëruar nga një Rregullore për krijimin dhe funksionimin e Grupit Teknik për Parashikimin e Fluksit të Likuiditetit (GTPFL). Takimi i parë i GTPFL u mbajt më 25 shtator 2025, me pjesëmarrjen e 12 anëtarëve, duke përfshirë ministrinë e linjës, dy njësi vartëse dhe Bashkinë e Tiranës. Një dosje e dedikuar e përbashkët është krijuar për anëtarët e GTPFL, të cilët tani janë në procesin e ngarkimit të të dhënave të tyre.

Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, Ministria e Financave ndërmori hapa të rëndësishëm për të përmirësuar menaxhimin aktiv të likuiditetit duke optimizuar përdorimin e instrumenteve financiare në dispozicion në bashkëpunim me Bankën e Shqipërisë (BSH). Një zhvillim kyç ishte zbatimi i pagesës së interesit ditor të bilancit të LLUTH në Lek Shqiptar (ALL) të mbajtur në BSH. Ky ndryshim siguron një kthim më të qëndrueshëm të bilanceve të papërdorura dhe zvogëlon kompleksitetin operacional. Interesi i grumbulluar transferohet çdo muaj në llogarinë e Ministrisë në ditën e parë të punës të muajit pasardhës. Përveç kësaj, limiti i depozitës në Lek u rrit **nga 15 miliardë në 30 miliardë, siç u formalizua përmes Marrëveshjes së rishikuar të Nivelit të Shërbimit midis Ministrisë së Financave dhe Bankës së Shqipërisë** (Protokolli Nr. 3451, datë 7 korrik 2025). Ky rishikim, i cili ndryshon marrëveshjen origjinale nga 20 janari 2015, zgjeron kapacitetin e Ministrisë për të menaxhuar likuiditetin në mënyrë më aktive dhe efikase.

Masat dhe aktivitetet

Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, përpjekjet për të përmirësuar procesin e parashikimit të likuiditetit vazhduan me hapa konkretë që synojnë forcimin e saktësisë, afateve kohore dhe koordinimit institucional të parashikimeve ditore të fluksit të likuiditetit. Në këtë drejtim, gjatë gjysmës së parë të vitit

2025, u bë përparim i dukshëm në *rishikimin e procesit të planifikimit të thesarit*. Në bashkëpunim të ngushtë me asistencën teknike të FMN-së, stafi i Thesarit organizoi sesione trajnimi për Institucionet Buxhetore (IB) nga 17 deri në 21 mars 2025. Këto sesione u përqendruan në përmirësimin e aftësive të parashikimit të fluksit të likuiditetit me baza ditore duke përdorur një dosje të përbashkët makro-Excel të prezantuar rishtazi. Ky mjet mbështet një qasje nga poshtë-lart për parashikimin e hyrjeve dhe daljeve brenda Llogarisë së Unifikuar të Thesarit (LLUTH). Tashmë hyrjet kategorizohen në bazën e të dhënave të Parashikimit të Fluksit të Likuiditetit (PFL) si vijon: TVSH; Tatimi mbi Fitim; TAP; Kontributet e Sigurimeve Shoqërore dhe Shëndetësore; Taksa të Tjera; Taksa Doganore dhe Tatime Jo-Tatimore (Pjesa e mbetur). Këto kategori përditësohen çdo ditë nga Autoritetet Tatimore dhe Doganore nëpërmjet dosjes së përbashkët. Daljet janë të detajuara në mënyrë të ngjashme në bazën e të dhënave të PFL-së, duke përfshirë Shpenzimet e Personelit; Shpenzimet Operative; Shpenzimet Kapitale; Të Tjera. Kjo qasje e strukturuar dhe bashkëpunuese ka përmirësuar ndjeshëm saktësinë dhe afatet kohore të parashikimeve të fluksit të likuiditetit. *Për të institucionalizuar dhe forcuar procesin e parashikimit*, Ministria e Financave miratoi Urdhrin Nr. 77, datë 29 maj 2025, së bashku me "*Rregulloren për krijimin dhe funksionimin e Grupit Teknik për Parashikimet e Fluksit të Likuiditetit (GTPFL)*", të zhvilluar me mbështetjen e FMN-së. Takimi i parë i GTPFL -së u mbajt më 25 shtator 2025, me pjesëmarrjen e 12 anëtarëve, përfshirë ministrinë e linjës, njësitë e vartësisë dhe Bashkinë e Tiranës. Një dosje e përbashkët u krijua për anëtarët e GTPFL-së, të cilët tani po ngarkojnë në mënyrë aktive të dhënat e tyre. Kjo iniciativë përforcon metodologjinë nga poshtë-lart dhe lehtëson ndarjen e të dhënave në kohë reale midis institucioneve kryesore. Gjatë gjithë gjysmës së parë të vitit 2025, të dhënat mujore të parashikimit të fluksit të likuiditetit u gjeneruan duke përdorur *dosjen e përbashkët Excel të zhvilluar nga FMN-ja*. Ky mjet ka rezultuar efektiv si për analizën e të dhënave ashtu edhe për përgatitjen e parashikimeve, dhe përdorimi i tij pritet të vazhdojë dhe të evoluojë përtej korrikut 2025.

Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, përpjekjet për të krijuar një sistem gjithëpërfshirës të monitorimit të performancës për parashikimin e likuiditetit përparuan përmes zbatimit të aktiviteteve kryesore të përqendruara në matjen e saktësisë dhe zhvillimin e treguesve. Në këtë drejtim, departamenti i Thesarit ka vazhduar të masë dhe monitorojë devijimet nga parashikimet mujore të përditësuar. Midis janarit dhe qershorit 2025, shkalla e saktësisë së parashikimit mujor të likuiditetit arriti në 101%, duke treguar një nivel të lartë precizioni në projeksione, që pasqyron përmirësimin e përputhjes mes pozicioneve të parashikuara dhe atyre faktike të likuiditetit, duke reflektuar efektivitetin e metodologjisë së parashikimit dhe të dhënave hyrëse. Ministria e Financave ka filluar rishikimin e metodologjisë për vlerësimin e performancës së sistemeve të kontrollit të brendshëm në të gjitha njësitë e qeverisjes së përgjithshme. Si pjesë e këtij procesi, janë përcaktuar *gjashtë tregues të performancës* për të vlerësuar përputhshmërinë dhe cilësinë e menaxhimit të shpenzimeve publike. *Këta përfshijnë ekzekutimin në kohë të angazhimeve dhe faturave, trajtimin e duhur të angazhimeve shumëvjeçare, intensitetin e shpenzimeve në fund të vitit, si edhe parashikimin dhe rishikimin e planeve mujore të likuiditetit.* Këta Indikator Kyç Performance synojnë t'i paraqiten Komitetit të Menaxhimit të Likuiditetit dhe Borxhit (KMLB) për të mbështetur vendimmarrjen e informuar dhe për të rritur transparencën.

Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, Ministria e Financave ndërmori hapa konkretë për forcimin e instrumenteve të menaxhimit të likuiditetit, duke u fokusuar në përmirësimin e politikës së rezervës së likuiditetit dhe optimizimin e investimit të balanceve të papërdorura. Politika e Rezervës së likuiditetit u rishikua nëpërmjet Paragrafit 77 të udhëzimeve plotësuese të zbatimit të buxhetit Nr. 2, datë 24 janar 2025. Politika e përditësuar prezanton një strukturë me dy komponentë: rezervën transaksionale, e cila përcaktohet në nivelin 1% të PBB-së së vitit të kaluar, dhe rezervën e sigurisë, e llogaritur mbi bazën e detyrimeve për shlyerjen e borxhit për tre muajt e ardhshëm. Kjo përfshin maturimet neto të borxhit të brendshëm, kur është e aplikueshme. Tashmë, niveli i përgjithshëm i rezervës përcaktohet të variojë midis 1% dhe 2% të PBB-së së vitit fiskal të kaluar, duke rritur qëndrueshmërinë fiskale dhe planifikimin e likuiditetit. Ministria e Financave në koordinim me Bankën e Shqipërisë, prezantoi një instrument të ri për një menaxhim më të mirë të likuiditetit: Përfitimi i interesave mbi gjendjen ditore të LLUTH në lekë me normën e depozitës së BSH-së. Interesi i fituar transferohet çdo muaj në llogarinë e Ministrisë në ditën e parë të punës të çdo muaji. Për më tepër, limiti i depozitës në lekë u rrit nga 15 miliardë në 30 miliardë, siç formalizohet në marrëveshjen e

rishikuar të nivelit të shërbimit (Protokolli Nr. 3451, datë 7 korrik 2025). Këto ndryshime synojnë të përmirësojnë menaxhimin e likuiditetit dhe të gjenerojnë kthime shtesë nga bilancet e përdorura.

Objekti i Specifik 4.6 Menaxhimi i Aseteve

Treguesit e Performancës

Krijimi i një **kuadri rregullator gjithëpërfshirës për vlerësimin dhe inventarizimin e asetëve publike është një komponent kyç** i reformës më të gjerë që synon përafrimin e raportimit financiar të sektorit publik me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit të Sektorit Publik (SNKSP). Ky objektivi është i përfshirë në fazën e dytë të projektit të zbatimit të SNKSP, i cili filloi zyrtarisht në vitin 2024. Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, konsulentë ndërkombëtarë u angazhuan për të mbështetur Ministrinë e Financave në hartimin e kuadrit ligjor dhe nënligjor të nevojshëm për kalimin në kontabilitetin e bazuar në SNKSP. Kjo përfshin zhvillimin e një Ligji për Kontabilitetin e Sektorit Publik, si dhe udhëzimet dhe manualët shoqëruesë që do të rregullojnë trajtimin e transaksioneve financiare, duke përfshirë njohjen, matjen dhe raportimin e asetëve publike. Procesi i hartimit është aktualisht në vazhdim dhe po kryhet në bashkëpunim të ngushtë me DHMFKK.

Përgatitja e një regjistri të konsoliduar të asetëve në nivelin e njësive kontrolluese në institucionet qendrore është një hap kritik drejt përmirësimit të transparencës, llogaridhënies dhe cilësisë së raportimit financiar në sektorin publik. Ky objektivi lidhet drejtpërdrejt me axhendën më të gjerë të reformës për përafrimin e praktikave të kontabilitetit të sektorit publik me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit të Sektorit Publik (SNKSP). Pas përfundimit të fazës së parë të reformës së kontabilitetit të sektorit publik në dhjetor 2022, faza e dytë e projektit u lançua në vitin 2024. Gjatë vitit 2023, Ministria e Financave, në konsultim me Bankën Botërore dhe SECO-n, zhvilloi konceptin e projektit për zbatimin e metodologjisë së re të kontabilitetit në sektorin publik të bazuar në SNKSP. Një nga komponentët kryesorë të kësaj faze është krijimi i një kuadri ligjor dhe rregullator që do të mbështesë njohjen, vlerësimin dhe raportimin e asetëve publike. Në gjysmën e parë të vitit 2025, konsulentë ndërkombëtarë u angazhuan për të ndihmuar në hartimin e instrumenteve të nevojshme ligjore, duke përfshirë Ligjin e Kontabilitetit të Sektorit Publik, si dhe udhëzimet dhe manualët që do të udhëheqin transaksionet financiare dhe praktikën e menaxhimit të asetëve. Këto dokumente pritet të sigurojnë bazën për **krijimin e një regjistri të konsoliduar të asetëve**, duke u mundësuar institucioneve qendrore të mbajnë të dhëna të sakta dhe të standardizuara të asetëve të tyre në nivelin e njësisë kontrolluese.

Masat dhe aktivitetet

Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, u bë përparim në forcimin e kuadrit rregullator dhe operacional për regjistrimin e asetëve, në përputhje me kërkesat e SNKSP dhe reformën më të gjerë të kontabilitetit të sektorit publik. Në këtë drejtim, faza e dytë e projektit të zbatimit të SNKSP filloi në vitin 2024, me konsulentë të angazhuar në hartimin e një kuadri gjithëpërfshirës rregullator. Kjo përfshin zhvillimin e një ligji të ri për kontabilitetin e sektorit publik, së bashku me udhëzime dhe manuale të hollësishme mbi transaksionet financiare. Një komponent kyç i këtij kuadri është trajtimi kontabël i asetëve të sektorit publik, i cili do t'i udhëzojë institucionet në përafrimin e praktikave të menaxhimit të asetëve me standardet SNKSP.

Progres i konsiderueshëm u arrit në migrimin e inventarëve të asetëve fikse në sistemin SIFQ. 2 institucione migruan me sukses të dhënat e asetëve fikse në SIFQ dhe puna përparoi në një regjistër të konsoliduar të asetëve. Veçanërisht, Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë finalizoi migrimin e inventarit. Megjithatë, Qendra Spitalore Universitare e Tiranës është përballur me vonesa për shkak të një inventari të paplotë të asetëve dhe mungesës së stafit, duke penguar dorëzimin e të dhënave për migrim. Si pjesë e projektit SNKSP, ka filluar puna për përgatitjen e një regjistri të konsoliduar të asetëve në nivelin e njësisë kontrolluese brenda

institucioneve qendrore. Kjo iniciativë mbështetet nga konsulentët e projektit dhe është e lidhur ngushtë me zhvillimin e kuadrit rregullator të përditësuar. Regjistri i konsoliduar do të rrisë transparencën dhe qëndrueshmërinë në raportimin e aseteve në të gjitha entitetet qeveritare.

Sfidat kryesore dhe hapat e mëtejshëm

Sfidat kryesore në të gjitha aktivitetet që lidhen me komponentin e Llogarive Kombëtare të Qeverisë përfshijnë mbështetjen e kufizuar buxhetore, vonesat në mbledhjen dhe strukturimin e të dhënave, si dhe mungesën e sistemeve të integruara për shkëmbimin ndërinstitucional të të dhënave. Për të ecur përpara, është thelbësore të sigurohet financimi për infrastrukturën e sitemit Web Service, zbatimi i mekanizmave të raportimit në përputhje me SNKSP dhe të forcohet baza e të dhënave të PPP-ve dhe koncesioneve përmes bashkëpunimit të përmirësuar me ATRAKO-n dhe subjektet e tjera përkatëse.

Sfidat kryesore që lidhen me komponentin e Kontabilitetit mbeten natyra sekuenciale e procesit të reformës, ku progresi në zbatim varet nga miratimet ligjore dhe rregullore. Hapat e mëtejshëm përfshijnë finalizimin dhe miratimin e projektligjit dhe udhëzimit, kryerjen e konsultimeve me ministritë e linjës dhe fillimin e përpjekjeve për ndërtimin e kapaciteteve për të përgatitur institucionet për tranzicionin. Koordinimi në kohë dhe mbështetja teknike e qëndrueshme do të jenë thelbësore për ruajtjen e ritmit të progresit. Një sfidë tjetër që lidhet me përmirësimin e funksioneve të SIFQ qëndron në ndërvlerësinë midis komponentëve ligjorë, rregullatorë dhe teknikë të reformës. Vonesa në finalizimin e kuadrit ligjor të kontabilitetit dhe procedurave të prokurimit kanë shtyrë përmirësimet e sistemit. Hapat e mëtejshëm përfshijnë përsheptimin e miratimit të manualeve dhe metodologjisë së kontabilitetit, përfundimin e procesit të prokurimit dhe fillimin e fazës së zhvillimit teknik për të përfunduar SIFQ me standardet e reja të kontabilitetit.

Sfidat kryesore që lidhen me komponentin e Prokurimit Publik janë se zbatimi i plotë i prokurimit publik të gjelbër do të kërkojë përshtatje të mëtejshme rregullore, ndërtim kapacitetesh dhe ndërgjegjësim midis subjekteve të prokurimit. Hapat e mëtejshëm përfshijnë finalizimin dhe publikimin e manualit. Ndërsa procesi i dixhitalizimit ka filluar, progresi i prekshëm në përditësimin e sistemit të ankesave elektronike mbetet i kufizuar gjatë periudhës së raportimit. Hapat e mëtejshëm përfshijnë zhvillimin dhe vendosjen e funksionaliteteve të reja brenda sistemit, sigurimin e ndërveprimit me platformat e tjera të prokurimit dhe ofrimin e trajnimit për përdoruesit.

Sfidat kryesore që lidhen me komponentin e menaxhimit të borxhit janë shkalla e ulët e përgjigjes nga ministritë e linjës, gjë që sugjeron nevojën për një koordinim më të fortë ndërinstitucional dhe ndërgjegjësim mbi rëndësinë e financimit të gjelbër. Sigurimi që instrumentet e propozuara përmbushin pritjet e investitorëve dhe institucioneve ndërkombëtare do të kërkojë bashkëpunim të ngushtë me partnerë të jashtëm dhe këshilltarë teknikë. Pavarësisht ngecjes aktuale, procesi fillestar i hartimit dhe konsultimit përfaqëson një hap themelor drejt integritetit të qëndrueshmërisë në menaxhimin financiar publik. Duke ecur përpara, riangazhimi i palëve të interesuara dhe sigurimi i angazhimit të nivelit të lartë do të jenë thelbësore për të çuar përpara zhvillimin dhe zbatimin përfundimtar të instrumenteve të financimit të gjelbër në Shqipëri.

Sfidat kryesore që lidhen me komponentin e Menaxhimit të Likuiditetit lidhen me krijimin e Grupit Teknik për Parashikimet e Fluksit të Likuiditeit, i cili është një hap pozitiv, por praktikisht e tij të funksionalizimit dhe ndarjes së të dhënave janë ende në fazat e hershme. Për t'iu përgjigjur këtyre sfidave, hapat e mëtejshëm përfshijnë forcimin e angazhimit institucional për përditësime të përditshme nëpërmjet dosjes së përbashkët, zgjerimin e trajnimit për IB-të shtesë dhe sigurimin e takimeve të rregullta të GTPFL me axhenda të zbatueshme. Hapat e mëtejshëm përfshijnë finalizimin e metodologjisë së rishikuar, zgjerimin e përdorimit të IKP-ve në parashikimet ditore dhe forcimin e rolit të KMLB-së në monitorimin dhe vlerësimin e performancës së parashikimit.

Lidhur me Menaxhimin e Aseteve, sfidat përfshijnë vonesat në mbledhjen e të dhënave dhe verifikimin e inventarit, veçanërisht në institucionet me kapacitet të kufizuar administrativ. Mungesa e të dhënave të sakta të asetëve dhe burimeve njerëzore ka penguar migrimin e plotë në disa raste. Hapat e mëtejshëm përfshijnë finalizimin e kuadrit rregullator, përfundimin e migrimit të të dhënave të asetëve për institucionet e mbetura dhe funksionalizimin e regjistrit të konsoliduar të asetëve. Ndiurma teknike e vazhdueshme dhe koordinimi institucional do të jenë thelbësore për të siguruar përputhshmëri të plotë me SNKSP dhe përfundimin me sukses të reformës.

3.5 Progresi në Shtyllën 5 “Kontrolli i Brendshëm Financiar Publik”

Progresi i komponentëve (Objektivave Specifikë) bërë gjatë gjashtëmuajorit të parë të vitit 2025

Objektivi Specifik 5.1 Menaxhimi Financiar dhe Kontrolli

Treguesit e Performancës

Ministria e Financave (DHMFKK) ka vazhduar të përmirësojë kuadrin ligjor dhe rregullator për MFK-në. Më 10 mars 2025, u miratua Urdhëri Nr. 49, i cili krijoi një Grup Pune të ngarkuar me hartimin e metodologjisë për monitorimin e performancës së njësive të qeverisjes së përgjithshme. Grupi mbajti takimin e tij të parë menjëherë pas kësaj, duke arritur marrëveshje mbi një draft fillestar deri në mesin e muajit maj. Në periudhën pasuese, u zhvilluan konsultime me Drejtorinë e Përgjithshme të Thesarit, Drejtorinë e Përgjithshme të Buxhetit, DHAB-në dhe DHMFKK-në, së bashku me një ekspert vendas të financave, duke u përqendruar në zhvillimin e treguesve të rinj të performancës. Si rezultat, u përfundua versioni përfundimtar i Urdhërit dhe Metodologjisë shoqëruese për vlerësimin e performancës së njësive publike brenda sistemit të kontrollit të brendshëm. Kjo përfshinte Pasaportën e detajuar të Treguesve dhe një aneks të rishikuar të treguesve. Më 22 shtator 2025, paketa e draftit iu dorëzua ministrive të linjës për një periudhë shqyrtimi 15-ditore.

Ndërkohë, të dhënat mbi treguesit e mëposhtëm do të jenë të disponueshme vetëm pas miratimit të raportit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik (KBFP) në maj 2026: (i) Përqindja e Institucioneve Publike që përputhen me kërkesat e MFK-së; (ii) Përqindja e Institucioneve Publike që kanë mekanizma të përshtatshëm të llogaridhënies menaxheriale; dhe (iii) Përqindja e Institucioneve Publike që kanë miratuar të gjitha mjetet e menaxhimit të riskut.

Masat dhe aktivitetet

Ministria e Financave (DHMFKK) ka vazhduar të përmirësojë kuadrin ligjor dhe rregullator për MFK-në. Rishikimi dhe përditësimi i akteve nënligjore, së bashku me përmirësimet në manualin e MFK-së, ishin në rrugën e duhur gjatë gjysmës së parë të vitit 2025. Urdhëri nr. 49, datë 10 mars 2025, i cili krijoi Grupin e Punës, u miratua dhe grupi mbajti takimin e tij të parë për të përgatitur draftin paraprak të metodologjisë për monitorimin e performancës së njësive të qeverisjes së përgjithshme. Një version fillestar u dakordësua deri në mesin e majit. Më pas, u mbajtën një sërë takimesh me Drejtorinë e Përgjithshme të Thesarit, Drejtorinë e Përgjithshme të Buxhetit, DHAB-në dhe DHMFKK-në, në bashkëpunim me një ekspert vendas të financave, duke u përqendruar në zhvillimin e treguesve të rinj të performancës. Kjo çoi në finalizimin e Urdhërit dhe Metodologjisë për vlerësimin e performancës së njësive publike brenda sistemit të kontrollit të brendshëm, duke përfshirë Pasaportën e detajuar të treguesve dhe një aneks të rishikuar të treguesve. Një takim për të diskutuar draftin përfundimtar u mbajt më 17 shtator 2025 me përfaqësues nga Ministria e Financave dhe Sekretari i Përgjithshëm. Reagimet nga secila strukturë priteshin deri më 19 shtator. Më 22 shtator 2025, drafti u shpërnda në ministritë e linjës për një periudhë shqyrtimi 15-ditore.

Është bërë përparim në përmirësimin e Llogaridhënies Menaxheriale në institucionet publike. Aktiviteti i mbështetjes së institucioneve publike në përdorimin e rregullave të delegimit të detyrave si një vazhdim i

kuadrit ligjor dhe rregullator të zhvilluar për MFK-në dhe llogaridhënien menaxheriale ishte në rrugën e duhur gjatë gjysmës së parë të vitit 2025. Udhëzimi Nr. 4, datë 29.01.2020 "Për Delegimin e të Drejtave dhe Detyrave në Njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme" mbetet një instrument kyç për forcimin e llogaridhënies menaxheriale në të gjitha njësitë e sektorit publik. Zbatimi i tij është ndjekur në mënyrë aktive përmes procesit të Vlerësimit të Cilësisë së Kontrollit të Brendshëm, i cili është kryer në 15 nga 20 njësitë e përzgjedhura, me përfundim të plotë që pritet deri në fund të vitit. DHMFKK e ka prioritetizuar këtë fushë si një fokus qendror për të përmirësuar përputhshmërinë institucionale dhe për të rritur efektivitetin e përgjithshëm të menaxhimit. Do të bëhen përpjekje për të rritur ndërgjegjësimin në lidhje me llogaridhënien menaxheriale dhe për të përhapur përvojat tek niveli i lartë manaxherial i institucioneve publike përmes trajnimit dhe asistencës teknike gjatë vlerësimit të cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm. Pas vlerësimit të cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm, DHMFKK do të zgjedhë pesë institucione për të marrë asistencë teknike të synuar. Mbështetja do të përqendrohet në institucionet e identifikuara si institucione që kanë kuadër më të dobët të kontrollit të brendshëm, duke i ndihmuar ato të zbatojnë në mënyrë efektive instrumentet e KBFP-së përmes udhëzimeve teknike të përshtatura.

Është bërë gjithashtu përparim në forcimin e praktikave të Menaxhimit të Riskut. Aktiviteti i rritjes së ndërgjegjësimit dhe ofrimit të asistencës teknike mbi menaxhimin e riskut, veçanërisht në zhvillimin e mjeteve për menaxhimin strategjik dhe operacional të riskut, ishte në rrugën e duhur gjatë gjysmës së parë të vitit 2025. Në mars të vitit 2025, me kërkesë të një institucioni publik u zhvillua një sesion trajnimi i dedikuar mbi menaxhimin e riskut dhe delegimin e detyrave, duke përfshirë 30 punonjës. Në prill, u organizua një trajnim online mbi menaxhimin e riskut në bashkëpunim me ASPA-n, në të cilin morën pjesë 56 pjesëmarrës, dhe përfshiu diskutime të fokusuara mbi llogaridhënien menaxheriale dhe delegimin e përgjegjësiave. Në qershor, u mbajt një sesion trajnimi mbi MFK-në për stafin e institucioneve të Komisionerit për Mbikëqyrjen Civile dhe Komisionerit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale, me një total prej 17 punonjësish të trajnuar.

Ministria e Financave (DHMFKK) ka vazhduar të përmirësojë vlerësimin e cilësisë dhe përmirësimin e MFK-së në institucionet publike. DHMFKK ka punuar drejt përmirësimit të zbatimit të rekomandimeve të MFK-së nga procedura e vlerësimit të cilësisë së KB-së, përmes planit të zhvillimit të MFK-së. Ky është një aktivitet i vazhdueshëm, dhe progresi dhe rezultatet do të pasqyrohen në Raportin Vjetor të KBFP-së 2025, i cili pritet të miratohet deri në maj 2026.

Objekti i Specifik 5.2 Auditimi i Brendshëm

Treguesit e Performancës

Treguesi "Përqindja e audituesve të brendshëm aktivë që janë të çertifikuar plotësisht"⁷ është strukturuar si një masë raportimi vjetor, me përputhshmëri të plotë që pritet deri në fund të vitit kalendarik 2025. Që nga fundi i vitit të kaluar, statusi pasqyron realizim të pjesshëm; megjithatë, janë ndërmarrë masa të forta për të siguruar arritje të plotë deri në fund të vitit 2025. Statusi aktual është kryesisht për shkak të natyrës së strukturuar të ciklit të çertifikimit, i cili cakton shumë auditues për trajnim dhe provime më vonë gjatë vitit. Përveç kësaj, disa auditues të brendshëm janë ende në proces të përmbushjes së kërkesave paraprake të trajnimit ose përvojës së nevojshme për t'u kualifikuar për çertifikim. Për të adresuar këto boshllëqe, Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm (DHAB) planifikon të angazhojë të gjithë audituesit e mbetur të paçertifikuar në procesin e çertifikimit gjatë gjithë vitit 2025. Kjo do të përfshijë seanca përgatitore të synuara,

⁷Neni 11, shkronja "ç": Rekrutimi i audituesve të brendshëm" i Ligjit nr. 114/2015 të AB-së, i ndryshuar, përshkruan se "Një nëpunës civil ose punonjës që është i punësuar në njësinë e auditimit të brendshëm dhe që nuk zotëron një certifikatë si "Auditues i Brendshëm", gjatë 3 viteve të para, duhet të punojë nën mbikëqyrjen e drejtuesit të njësisë së auditimit të brendshëm ose të një auditori të brendshëm të çertifikuar dhe me përvojë".

udhëzime të përshtatura mbi kërkesat e provimit dhe monitorim të ngushtë të pjesëmarrjes për të siguruar përfundimin me sukses nga të gjithë audituesit e kualifikuar.

Të dhënat mbi treguesit e mëposhtëm do të raportohen çdo vit, me përputhshmëri të plotë që pritet të pasqyrohet deri në fund të vitit kalendarik 2025: (i) Numri i institucioneve publike që mbulohen nga auditime të brendshme vjetore; (ii) Numri i institucioneve publike që kanë një komitet funksional auditimi; (iii) Përqindja e njësive të auditimit të brendshëm që kanë krijuar dhe zbatuar Planin e Përmirësimit të Sigurimit të Cilësisë (PPSC) në përputhje me standardet në fuqi; dhe (iv) Përqindja e audituesve të brendshëm që përmbushin kërkesat e ZHVP-së.

Masat dhe aktivitetet

Është bërë përparim drejt mbikëqyrjes dhe zgjerimit të shërbimeve mbështetëse për institucionet publike dhe ekipet e auditimit të brendshëm. Është bërë përparim i konsiderueshëm drejt përmirësimit të sistemit të menaxhimit të sigurimit të cilësisë për të siguruar monitorim efektiv të aktiviteteve të auditimit të brendshëm në të gjitha subjektet e sektorit publik. DHAB ka filluar zhvillimin e një metodologjie gjithëpërfshirëse të Sigurimit të Cilësisë, në përputhje me Standardet e reja Globale të Auditimit të Brendshëm (SGAB). Një seksion i dedikuar për Sigurinë dhe Cilësinë e Kontrollit dhe Brendshëm është përfshirë në Manualin e rishikuar të Auditimit të Brendshëm, së bashku me treguesit e performancës të integruar në formatet standarde të raportimit. Një kornizë paraprake që përshkruan proceset kryesore të sigurimit të cilësisë dhe kriteret e vlerësimit është përgatitur dhe qarkulluar për shqyrtim të brendshëm. Për më tepër, janë zhvilluar konsultime me Grupin e Punës për Manualin e AB-së dhe audituesit e brendshëm nga subjekte të ndryshme të sektorit publik për të siguruar që metodologjia e propozuar është si praktike ashtu edhe mbështetëse e monitorimit të qëndrueshëm të auditimit.

Ka nisur progresi drejt aftësimit të Komiteteve të Auditimit përmes aktiviteteve të trajnimit të personalizuar. Një projektvendim i Këshillit të Ministrave (VKM) për krijimin dhe funksionimin e Komiteteve të Auditimit në subjektet e sektorit publik është finalizuar dhe aktualisht po kalon procedurat formale të miratimit. Në përgatitje për zbatimin e tij, DHAB ka zhvilluar materiale paraprake ndërgjegjësimi dhe trajnimi për të mbështetur komitetet e sapokrijuara. Për më tepër, është kryer planifikimi fillestar për një aktivitet kombëtar ndërgjegjësimi që synon drejtuesit e institucioneve publike, me qëllim promovimin e një kuptimi të qartë të roleve dhe përgjegjësi të Komiteteve të Auditimit.

Po bëhen përpjekje për profesionalizimin e praktikave kryesore të auditimit të brendshëm përmes zhvillimit të udhëzimeve dhe aktiviteteve të ndërtimit të kapaciteteve. Ka filluar puna përgatitore për zhvillimin e një Manuali të ri të Auditimit të Brendshëm, plotësisht në përputhje me SGAB të lëshuar së fundmi nga Instituti i Audituesëve të Brendshëm (IAB). E udhëhequr nga DHAB dhe Grupi i Punës i caktuar, me mbështetjen e SIGMA-s, iniciativa synon të modernizojë praktikat kombëtare të auditimit të brendshëm në përputhje me standardet ndërkombëtare. Është kryer një analizë gjithëpërfshirëse e boshllëqeve për të vlerësuar përpunshmërinë e udhëzimeve ekzistuese kombëtare me SGAB-in e ri, duke identifikuar fushat kryesore që kërkojnë përditësime. Bazuar në këtë analizë, është përgatitur një skicë hartimi për strukturën dhe përmbajtjen e Manualit të ri, në pritje të finalizimit të përkthimit të SGAB dhe përshtatjes së tij kontekstuale me kuadrin kombëtar. Është bërë përparim në zhvillimin dhe zbatimin e një programi Trajnimi për Trajnerë (TT) të fokusuar në Manualin e ri të Auditimit të Brendshëm dhe SGAB. Një grup prej 22 auditues të brendshëm të lartë nga institucionet e qeverisjes qendrore dhe vendore përfunduan me sukses programin TT, duke formuar një grup të kualifikuar trajnerësh që do të mbështesin zbatimin e SGAB në të gjithë sektorin publik. Duke u bazuar në këtë arritje, ka filluar puna përgatitore për të hartuar një modul plotësues të TT të dedikuar për Manualin e ardhshëm të Auditimit të Brendshëm. Kjo qasje siguron vazhdimësi dhe harmonizim midis të dy komponentëve të trajnimit, duke mbështetur zbatimin konsistent dhe efektiv të praktikave të përditësuar të auditimit të brendshëm. Forcimi i praktikave të auditimit të përputhshmërisë është integruar në programin e trajnimit të vazhdueshëm të DHAB-së për vitin 2025. Audituesve të brendshëm u janë ofruar sesione trajnimi të synuara, duke u përqendruar në fusha kyçe si teknikat e raportimit të auditimit, formulimi i opinioneve të auditimit mbi sistemet e kontrollit të brendshëm dhe përgatitja e shkresave të nivelit

manaxherial me rekomandime të zbatueshme. Paralelisht, udhëzimet ekzistuese të auditimit të përputhshmërisë janë rishikuar dhe përditësuar për të siguruar harmonizimin me standardet ndërkombëtare dhe kërkesat kombëtare të sektorit publik. Reagimet nga pjesëmarrësit kanë qenë pozitive, duke treguar një kuptim të përmirësuar dhe zbatim praktik të parimeve të auditimit të përputhshmërisë. Përpjekjet për të forcuar praktikën e auditimit të bazuar në risk janë integruar në programin e trajnimit të vazhdueshëm të DHAB-së për vitin 2025, me një fokus të veçantë në parandalimin, zbulimin dhe adresimin e parregullsive, mashtrimit dhe korrupsionit. Udhëzimet paraprake mbi zbatimin e auditimit të bazuar në risk janë ndarë me auditorët e brendshëm, duke siguruar harmonizimin me standardet kombëtare dhe ndërkombëtare. Përveç kësaj, janë zhvilluar seanca trajnimi praktik për të rritur aftësinë e audituesve për të identifikuar fushat me risk të lartë dhe për të zbatuar procedurat e duhura të auditimit.

Objekti i Specifik 5.3 Inspektimi Financiar Publik dhe Shërbimet e Koordinimit kundër Mashtrimit

Treguesit e Performancës

Strategjia Kombëtare Kundër Mashtrimit (SKKM) për Mbrojtjen e Interesave Financiare të Bashkimit Evropian, 2025–2030, së bashku me Planin e saj të Veprimit, u miratua me Vendimin e Këshillit të Ministrave Nr. 275, datë 9 maj 2025, dhe hyri në fuqi pas botimit të saj në Fletoren Zyrtare Nr. 88, datë 23 maj 2025. Për të mbështetur zbatimin efektiv të Strategjisë, Komiteti Drejtues i SKKM-së u krijua me Urdhër të Ministrit të Financave Nr. 89, datë 30 qershor 2025 *"Për Krijimin e Komitetit Drejtues për Monitorimin e Zbatimit të Strategjisë Kombëtare Kundër Mashtrimit për Mbrojtjen e Interesave Financiare të BE-së 2025–2030 dhe Planit të saj të Veprimit"*. Komiteti Drejtues është përgjegjës për mbikëqyrjen dhe koordinimin e zbatimit të Strategjisë dhe Planit të saj të Veprimit. Ai kryesohet nga Zyrtari Kombëtar Autorizues (ZKA) / Zëvendësministri i Financave dhe përbëhet nga përfaqësues nga të gjitha institucionet e përfshira në zbatimin e Strategjisë. Urdhëri i Ministrit u është komunikuar zyrtarisht të gjitha subjekteve përkatëse nëpërmjet korrespondencës zyrtare për të siguruar angazhimin dhe pjesëmarrjen e tyre në procesin e zbatimit.

Masat dhe aktivitetet

Janë bërë përpjekje për të rritur bashkëpunimin midis Inspektimit Financiar, Auditimit të Brendshëm dhe KLSH-së gjatë gjysmës së parë të vitit 2025. Në këtë kontekst, janë ndërmarrë hapa konkretë drejt zbatimit të një Memorandumi Mirëkuptimi (MM) midis Auditimit të Brendshëm, KLSH-së dhe Inspektimit Financiar. U mbajtën dy takime të dedikuara midis Drejtorisë së Inspektimit Financiar Publik (DIFP) dhe Drejtorisë së Harmonizimit për Auditimin e Brendshëm, të përqendruara në përcaktimin e modaliteteve të bashkëpunimit dhe formësimin e strukturës së MM-së. Këto diskutime përfaqësojnë një hap të rëndësishëm drejt harmonizimit institucional, me qëllim forcimin e koordinimit dhe përmirësimin e harmonizimit të auditimit.

Është bërë përparim në koordinimin e hartimit dhe monitorimit të Strategjisë Kombëtare Kundër Mashtrimit për mbrojtjen e interesave financiare të BE-së. Strategjia Kombëtare Kundër Mashtrimit për Mbrojtjen e Interesave Financiare të Bashkimit Evropian 2025–2030, së bashku me Planin e saj të Veprimit shoqëruar, u miratua me Vendim të Këshillit të Ministrave Nr. 275, datë 9 maj 2025 dhe hyri në fuqi pas botimit të saj në Fletoren Zyrtare Nr. 88, datë 23 maj 2025.

Lidhur me monitorimin dhe raportimin mbi zbatimin e strategjisë Kombëtare Kundër Mashtrimit, është krijuar Komiteti Drejtues i SKKM-së, me Urdhër të Ministrit të Financave Nr. 89, datë 30 qershor 2025 *"Për Krijimin e Komitetit Drejtues për Monitorimin e Zbatimit të Strategjisë Kombëtare Kundër Mashtrimit për Mbrojtjen e Interesave Financiare të BE-së 2025-2030 dhe Planit të saj të Veprimit"*. Komiteti Drejtues ka për detyrë mbikëqyrjen dhe koordinimin e zbatimit të Strategjisë dhe Planit të saj të Veprimit. Ky Komitet kryesohet nga ZKA/Zëvendësministri i Financave dhe përbëhet nga përfaqësues nga të gjitha institucionet e përfshira në zbatimin e Strategjisë. Urdhëri i Ministrit është komunikuar zyrtarisht të gjitha subjektet përkatëse përmes korrespondencës zyrtare, duke siguruar ndërgjegjësimin dhe angazhimin e tyre në procesin e zbatimit.

Objektivi Specifik 5.4 Menaxhimi Fondeve të BE-së

Treguesit e Performancës

Progres i konsiderueshëm është bërë në menaxhimin e fondeve të BE-së, veçanërisht në lidhje me zbatimin e paketës së besimit IPA III. Një moment kyç gjatë periudhës raportuese ishte ratifikimi nga Parlamenti i Shqipërisë i Marrëveshjeve të Financimit për tre Programe Operacionale shumëvjeçare (2024–2027), me një vlerë totale prej 182 milionë eurosh. Përveç kësaj, nga 16 deri më 17 qershor 2025, Drejtoria e Përgjithshme për Zgjerimin dhe Fqinjësinë Lindore (DPZFL/DG-ENEST) kreu një mision auditimi për ndjekjen e procesit të besimit për Programet Operacionale të iniciuara në vitin 2024. Raporti përfundimtar i auditimit u dorëzua më 30 korrik 2025. Në kuadrin e këtyre zhvillimeve, institucionet shqiptare përgjegjëse për zbatimin e programeve IPA tani po ndërmarrin hapat e nevojshëm për të filluar operacionet në përputhje të plotë me detyrimet e përcaktuara në Marrëveshjen e Partneritetit të Kuadrit Financiar (MPKF). Këto përpjekje synojnë të sigurojnë që të gjitha strukturat e IPA-s të funksionojnë në mënyrë efikase, transparente dhe në përputhje me kuadrin rregullator të BE-së dhe atë kombëtar.

Zbatimi i **Udhëzuesit për Përshtatjen dhe Rikuperimin (UPR) e fondeve të BE-së** do të kryhet brenda vitit 2026, si pjesë e projektit IPA "Mbështetje për Menaxhimin e Ndihmës Financiare të BE-së në Shqipëri (EUSFAM)".

Masat dhe aktivitetet

Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, u bë përparim i qëndrueshëm në zhvillimin dhe zbatimin e rregulloreve dhe procedurave për menaxhimin e IPA III, si dhe në forcimin e kapaciteteve të strukturave të IPA III. Me mbështetjen e projektit EUSFAM, u zhvillua një metodologji gjithëpërfshirëse e Vlerësimit të Nevojave të Trajnimit (VNT) dhe u miratua zyrtarisht nga Zyra Mbështetëse e Zyrtarit Kombëtar Autorizues (ZMZKA).

Një pyetësor online i VNT-së u shpërnda dhe u plotësua nga 77 punonjës nga 10 organe IPA. Gjetjet u konsoliduan në një raport të detajuar, i cili shërbeu si bazë për një plan trajnimi të strukturuar dhe me vizion. Duke u bazuar në këtë, një Plan i Konsoliduar Trajnimi për vitet 2025–2026 u miratua nga ZKA (Memo Nr. 8780 Prot., datë 2 qershor 2025), dhe zbatimi i tij filloi menjëherë pas kësaj. Që nga tetori 2024, janë mbajtur gjithsej 13 seanca trajnimi, secila prej të cilave është ndjekur nga më shumë se 30 pjesëmarrës. Këto seanca mbuluan një gamë të gjerë temash, duke përfshirë hyrjen, kuadrin ligjor, përgjegjësitë institucionale, funksionet ndërsektoriale (p.sh., menaxhimi i riskut, parregullsitë, burimet njerëzore) dhe detyrat operative (p.sh., opsionet e thjeshtuara të kostos, prokurimi, mbikëqyrja). Përveç seancave të trajnimit, u organizuan disa seminare të synuara për të thelluar njohuritë institucionale dhe për të promovuar praktikën më të mira. Këto përfshinin seminarin e VNT-së në janar 2025, Seminarin mbi Marrëveshjen me Përfituesin Përfundimtar (MPP) në shkurt, Seminarin e Menaxhimit të Riskut në mars dhe trajnimet mbi Udhëzuesin Praktik për procedurat e prokurimit dhe dhënies së granteve (PRAG) në maj. ZMZKA gjithashtu organizoi katër seminare të fokusuar në udhëzimet e reja të ZEKM (OLAF) për menaxhimin e parregullsive, si dhe një seminar të brendshëm mbi procedurën e sapo prezantuar të Treguesve Kyç të Performancës (TKP).

Lidhur me përmirësimin e procedurave të rregullimit financiar dhe/ose rikuperimit për Fondet e BE-së në përputhje me kërkesat kombëtare dhe ligjore IPA III, aktivitetet nuk kanë filluar ende. Të gjitha aktivitetet fillimisht ishin planifikuar të fillonin në vitin 2023. Megjithatë, për shkak të procesit të akreditimit që zgjati më shumë se sa ishte parashikuar fillimisht, kontrata e Asistencës Teknike u nënshkrua në një datë të mëvonshme. Si rezultat, aktivitetet janë kërkuar dhe planifikuar të zbatohen në kuadër të projektit IPA EUSFAM (NEAR/TIA/2023/EA-RP/0136) gjatë viteve 2025 dhe 2026. Ndërkohë, modulet e trajnimit për stafin e përfshirë në ekzekutimin e këtyre procedurave do të ofrohen brenda vitit 2026 në kuadër të projektit EUSFAM. Deri më tani, zbatimi nuk ka filluar ende.

Lidhur me vlerësimin e kërkesave të ardhshme për menaxhimin e fondeve të BE-së pas anëtarësimit dhe zhvillimin e një plani veprimi, brenda kuadrit të kapitullit 22, i cili do të përcaktojë nevojat për përmirësimin e kuadrit ligjor të menaxhimit të fondeve, nuk ka informacion të disponueshëm.

Lidhur me zhvillimin e Opsioneve të Thjeshtuar të Kostos (OTHK)⁸, aktiviteti i përcaktimit të rregullave të nevojshme për zhvillimin dhe zbatimin e OTHK-së, duke përfshirë legjislacionin, OKTH-të standarde për sektorë specifikë, etj., nuk ka filluar ende. Aktiviteti është kërkuar dhe është planifikuar të zbatohet në kuadër të projektit IPA EUSFAM (NEAR/TIA/2023/EA-RP/0136) gjatë viteve 2025 dhe 2026.

Sfidat kryesore dhe hapat e mëtejshëm

Në fushën e auditimit të brendshëm janë hasur disa sfida. Lidhur me metodologjinë e Sigurimit të Cilësisë, kanë ndodhur vonesa për shkak të nevojës për ta përafruar metodologjinë me SGAB-në e përditësuar, të miratuar në korrik 2023. Përveç kësaj, burimet e kufizuara të stafit dhe prioritetet konkurruese kanë ngadalësuar procesin e hartimit. Për t'iu përgjigjur këtyre çështjeve, DHAB planifikon të organizojë një sesion teknik pune me Njësinë Qendrore të Harmonizimit dhe audituesit e brendshëm me përvojë. Kjo do të ndihmojë në sigurimin e koherencës dhe gatishmërisë për zbatimin në të gjithë sistemin, me miratimin e Metodologjisë së Vlerësimit të Cilësisë së Jashtme që pritet deri në fund të vitit 2026. Lidhur me kapacitetin e Komiteteve të Auditimit, progresi është penguar nga miratimi zyrtar në pritje të VKM-së. Derisa të miratohet kuadri ligjor, angazhimi me institucionet publike mbetet i kufizuar. Në përgjigje, DHAB do të nisë një aktivitet kombëtar ndërgjegjësimi menjëherë pas miratimit të VKM-së, për të prezantuar kërkesat dhe përfitimet e reja të Komiteteve të Auditimit, duke synuar drejtuesit e institucioneve publike. Kjo do të pasohet nga sesione trajnimit të përshtatura për të forcuar kapacitetin operacional dhe rolin qeverisës të Komiteteve të Auditimit. Zhvillimi i Manualit të ri të Auditimit të Brendshëm, në përputhje me SGAB, është përballur gjithashtu me vonesa për shkak të nevojës për miratim zyrtar dhe kontekstualizim kombëtar të standardeve. Për më tepër, ekspertiza teknike e kufizuar në disa fusha të SGAB ka nxjerrë në pah nevojën për konsultime shtesë me ekspertë ndërkombëtarë. Për të kapërcyer këto sfida, DHAB do të finalizojë dhe miratojë draftin e Manualit të AB-së dhe do të organizojë një aktivitet ndërgjegjësimi të nivelit të lartë për të lançuar zyrtarisht si SGAB -në e ri të miratuar ashtu edhe Manualin e AB-së. Sa i përket përditësimit të Programit TT, zbatimi i tij i plotë varet nga përfundimi i Manualit të ri. Koordinimi i orareve të trajnimit në institucione të shumta mund të paraqesë sfida logjistike. DHAB do të përditësojë kurrikulën e TT-së për të përfshirë përmbajtjen dhe zbatimet praktike të Manualit të ri dhe do të organizojë seanca të reja vitin e ardhshëm për të siguruar që të gjithë trajnerët janë plotësisht të pajisur për të ofruar mësimdhënie me cilësi të lartë bazuar si në SGAB ashtu edhe në Manualin e ri të AB-së.

Përpjekjet për të forcuar praktikën e auditimit të përputhshmërisë kanë zbuluar boshllëqe në kapacitetet midis audituesve të sapoemëruar dhe sfida në sigurimin e zbatimit të qëndrueshëm të udhëzimeve të përditësuara në të gjitha institucionet. Për të zbutur këto çështje, DHAB do të vazhdojë trajnimet periodike rifreskuese dhe aktivitetet e mentorimit për të konsoliduar njohuritë dhe për të promovuar praktikën uniforme të auditimit. Zbatimi i udhëzimeve të rishikuara do të monitorohet përmes rishikimeve të sigurimit të cilësisë dhe vlerësimeve pasuese në gjysmën e dytë të vitit. Së fundmi, në zhvillimin e udhëzimeve dhe ofrimin e trajnimeve mbi qasjet e auditimit të bazuara në risk, kurrikulat ekzistuese të trajnimit kërkojnë përditësime për të reflektuar SGAB-në e ri dhe Manualin e ardhshëm të auditimit të bazuar në risk. Disa auditues gjithashtu kanë nevojë për mbështetje shtesë për të integruar në mënyrë efektive metodat e bazuara në risk në punën e tyre të përditshme. DHAB do të përditësojë kurrikulat e trajnimit të vitit 2026 për të përfshirë parimet dhe mjetet e auditimit të bazuara në risk, do të zhvillojë seminare të synuara për të forcuar kapacitetin e audituesve në vlerësimin e riskut, zbulimin e mashtrimeve dhe parandalimin e korrupsionit, dhe do të monitorojë zbatimin praktik të këtyre qasjeve për të siguruar zbatim të qëndrueshëm dhe efektiv.

⁸ Njësia lidere është ndryshuar nga SASPAC në CFCU në Komitetin Drejtues të MFP-së nr. 19, datë 11.11.2025.

Pavarësisht arritjeve në menaxhimin e fondeve të BE-së, disa sfida vazhdojnë të ekzistojnë në lidhje me zhvillimin dhe zbatimin e rregulloreve dhe procedurave për menaxhimin e IPA III dhe forcimin e kapaciteteve të strukturave të IPA III. Sesionet e trajnimit mbeten të ngjeshura dhe jo të gjitha njësitë IPA janë në gjendje të marrin pjesë plotësisht. Për më tepër, mundësitë ndërkombëtare të të nxënës nga kolegët janë ende sporadike dhe partneritetet institucionale mbeten të kufizuara. Për të adresuar këto çështje, po planifikohet mbështetje shtesë në vendin e punës përmes asistencës teknike, e cila do të plotësojë përpjekjet ekzistuese të trajnimit. Për më tepër, Shqipëria synon të eksplorojë iniciativa bashkëpunuese përmes TAIEK për të forcuar të nxënës nga kolegët dhe për të nxitur partneritete më të forta institucionale.

3.6 Progresi në Shtyllën 6 “Mbikëqyrja e Jashtme”

Progresi i komponentëve (Objektivave Specifikë) bërë gjatë gjashtëmujorit të parë të vitit 2025

Objektivi Specifik 6.1 Auditimi i Jashtëm

Treguesit e Performancës

Është arritur përparim i konsiderueshëm në përmbushjen e kërkesave të Treguesit 30.1 të PEFA-s – Mbulimi dhe Standardet e Auditimit. Plani vjetor i auditimit, i miratuar me Vendimin e Kryetarit nr. 218, datë 15.11.2024, u zgjerua për të rritur numrin e auditimeve në të gjitha llojet. Ky zgjerim pasqyron një angazhim strategjik për të forcuar mbikëqyrjen dhe për të siguruar llogaridhënie më të gjerë institucionale. Që nga qershori, zbatimi është në rrugën e duhur dhe monitorimi i vazhdueshëm do të sigurojë që fushëveprimi i zgjeruar të ruhet gjatë gjithë pjesës së mbetur të vitit.

Është bërë përparim në forcimin e efektivitetit të kontrollit mbi autoritetet publike përmes institucioneve të pavarura mbikëqyrëse (zbatimi i rekomandimeve të Kontrollit të Lartë të Shtetit (KLSH)). Pas krijimit të Nënkomisionit Parlamentar për Auditimin Publik (Vendimi Nr. 70, datë 25.07.2024), gjatë periudhës raportuese u mbajtën dy seanca dëgjimore. Më 11.02.2025, Nënkomisioni u informua mbi rekomandimet e KLSH-së nga auditimet e Drejtorive Vendore të Agjencisë Kombëtare të Kadastrës (2022–2023), dhe më 09.06.2025, u miratua raporti mbi zbatimin e rekomandimeve në Agjencinë Shtetërore të Kadastrës dhe zyrat e saj vendore. Përveç kësaj, KLSH paraqiti dy raporte përmbledhëse mbi ndjekjen e rekomandimeve: një për Kuvendin e Shqipërisë dhe një për Ministrin e Shtetit për Marrëdhëniet me Parlamentin, të dyja të datës 25.02.2025.

Nuk është bërë asnjë përparim i ri në përgatitjen ose zbatimin e udhëzuesit për auditimin e institucioneve buxhetore.

Gjatë periudhës janar-qershor 2025, u ndërmorën hapa të dukshëm për të përmirësuar përdorimin e Teknikave të Auditimit të Ndihmuar nga Kompjuteri (TANK) brenda KLSH-së. U organizuan disa sesione trajnimi, kryesisht të zhvilluara online, në të cilat morën pjesë mbi 100 auditues. Këto sesione u përqendruan në fusha kryesore tematike si analiza e të dhënave të mëdha, siguria e informacionit, etj. Iniciativat e trajnimit synonin forcimin e aftësive teknike të audituesve dhe promovimin e integritetit efektiv të TANK-ve në proceset e auditimit.

Synimi për institucionalizimin e metodologjisë së auditimit për Partneritetet Publiko-Private (PPP) dhe koncesionet është arritur. Metodologjia u miratua me Vendimin e Kryetarit Nr. 230, datë 10.12.2024, e shoqëruar me përfundimin me sukses të projektit të KLSH-së të mbështetur nga SECO. Kjo metodologji përshkruan qasjen e auditimit për PPP-të, duke mbuluar të gjitha fazat e procesit, nga studimet e fizibilitetit deri te ekzekutimi dhe monitorimi i kontratave. Ajo gjithashtu përfshin njohuritë e fituara nga tre auditime pilot të kryera gjatë këtij projekti.

Është bërë përparim në institucionalizimin e metodologjisë së auditimit për PPP dhe koncesionet. Pas miratimit të metodologjisë së auditimit të PPP-ve në dhjetor 2024, u zhvilluan disa seanca trajnimi gjatë

korrikut dhe shtatorit 2025, si pjesë e projektit SECO. Këto seanca u përqendruan në zbatimin praktik të metodologjisë së auditimit të miratuar rishtazi për koncesionet dhe në to morën pjesë afërsisht 48 auditues. Trajnimi synonte të ndërtonte kapacitete teknike dhe të siguronte zbatimin konsistent të metodologjisë në të gjitha angazhimet përkatëse të auditimit.

Masat dhe aktivitetet

KLSH ka vazhduar përpjekjet për të përmirësuar kuadrin e saj ligjor, rregullator dhe metodologjik fleksibël, duke zgjeruar njëkohësisht përdorimin e mjeteve të auditimit. Janë bërë përpjekje për të marrë pjesë rregullisht në rishikimet nga kolegët të funksionimit të KLSH-së dhe zbatimin e planit të tij strategjik të zhvillimit. Pas diskutimeve të zhvilluara me partnerët strategjikë, procesi i rishikimit nga kolegët me SIGMA-n u mbajt gjatë javës së 3 shkurtit 2025. Në përgjigje të draft-raportit të SIGMA-s, KLSH paraqiti sugjerimet e tij në korrik 2025, duke kontribuar në dialogun e vazhdueshëm që synon përmirësimin e performancës institucionale. Procesi i rishikimit nga kolegët pritet të çojë në përmirësime në metodologjinë dhe proceset e auditimit, veçanërisht në fushat e dokumentimit dhe cilësisë së auditimit. Ndërkohë, nuk ka zhvillime të reja në aktivitetin e përcaktimit në Ligjin Organik të KLSH-së për të forcuar më tej pavarësinë dhe mandatin kushtetues të KLSH-së. Ndërkohë, gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, KLSH bëri përparim në forcimin e themelit për përdorimin e TANK në lloje të ndryshme të auditimeve. U organizuan disa seanca trajnimi, kryesisht në internet, dhe u ndoqën nga mbi 100 auditues. Këto sesione u përqendruan në tema kyçe si analiza e të dhënave të mëdha dhe siguria e informacionit, me qëllim ndërtimin e kapaciteteve teknike dhe rritjen e ndërgjegjësimit mbi potencialin e mjeteve të TI-së në rritjen e efektivitetit të auditimit.

Progres i konsiderueshëm është bërë në profesionalizimin e raportimit dhe komunikimit në përputhje me strategjinë e komunikimit të KLSH-së, parimet dhe standardet e zbatueshme. KLSH-ja bëri përparim të dukshëm në zgjerimin e monitorimit, raportimit dhe komunikimit në lidhje me ndjekjen e rekomandimeve të auditimit nga subjektet e audituara. Pas krijimit të Nënkomisionit Parlamentar për Auditimin Publik me Vendimin Nr. 70, datë 25.07.2024, u mbajtën dy seanca dëgjimore. Më 11.02.2025, Nënkomisioni u informua për zbatimin e rekomandimeve të KLSH-së në auditimet e kryera në Drejtoritë Vendore të Agjencisë Kombëtare të Kadastrës për vitet 2022–2023. Më pas, më 09.06.2025, u miratua raporti i Nënkomisionit "Mbi zbatimin e rekomandimeve në Agjencinë Shtetërore të Kadastrës dhe drejtoritë e saj vendore për periudhën 2022-2023". Përveç kësaj, KLSH-ja vazhdoi praktikën e saj të përgatitjes së dy raporteve përmblledhëse çdo vit mbi zbatimin e rekomandimeve të auditimit. Gjatë kësaj periudhe raportimi, këto raporte iu dorëzuan Kuvendit të Shqipërisë (Shkresa Nr. 282 datë 25.02.2025) dhe Ministrit të Shtetit për Marrëdhëniet me Parlamentin (Shkresa Nr. 282/1 datë 25.02.2025). Këto aktivitete pasqyrojnë një fokus të forcuar institucional në llogaridhënie dhe transparencë në procesin e ndjekjes.

Objekti i Specifik 6.2 Mbikëqyrja Parlamentare

Treguesit e Performancës

Plani i zhvillimit për Komisionin Parlamentar për Ekonominë dhe Financat (KPEF) dhe strukturën e tij mbështetëse nuk është finalizuar për shkak të periudhës zgjedhore. Megjithatë, përpjekjet për të përfunduar planin pritet të vazhdojnë gjatë gjysmës së dytë të vitit 2025.

Masat dhe aktivitetet

KPEF ka punuar drejt profesionalizimit të strukturave të saj mbështetëse. Si pjesë e kësaj përpjekjeje, Komisioni u angazhua në disa takime gjatë periudhës raportuese për të përgatitur një plan zhvillimi për Komisionin dhe strukturat e tij mbështetëse. Megjithatë, për shkak të periudhës zgjedhore, plani nuk u finalizua. Puna për përfundimin e tij pritet të vazhdojë gjatë gjysmës së dytë të vitit 2025.

Sfidat kryesore dhe hapat e mëtejshëm

Gjatë gjysmës së parë të vitit 2025, u hasën sfida në avancimin e planit të zhvillimit për Komisionin dhe strukturat e tij mbështetëse, për shkak të periudhës zgjedhore. Për ta adresuar këtë, Komisioni do të vazhdojë përpjekjet e tij për të finalizuar planin e zhvillimit gjatë gjysmës së dytë të vitit 2025.

4 Përfundimet dhe Rekomandimet

Monitorimi gjashtëmuor i programit të reformës së Menaxhimit të Financave Publike tregon përparim të kënaqshëm në disa fusha kyçe, veçanërisht në forcimin e transparencës fiskale, përmirësimin e proceseve të ekzekutimit të buxhetit dhe rritjen e standardeve të raportimit. Këto arritje pasqyrojnë angazhimin e institucioneve zbatuese dhe ofrojnë një bazë të fortë për avancimin e reformave. Megjithatë, raporti thekson gjithashtu se disa aktivitete nuk kanë përparuar, duke krijuar risqe potenciale për realizimin në kohë të objektivave strategjike.

Për të ruajtur ritmin dhe për të siguruar zbatimin gjithëpërfshirës të reformës, propozohen rekomandimet e mëposhtme:

- **Konsolidimi i Arritjeve:** Vazhdimi i përforsimit të fushave ku progresi ka qenë i fortë, duke siguruar që përmirësimet në transparencë dhe llogaridhënie të institucionalizohen dhe të mirëmbahen.
- **Adresimi i vonesave në mënyrë proaktive:** Ndërmarrja e një analize të detajuar të masave që kanë mbetur prapa për të identifikuar arsyet dhe për të zbatuar menjëherë veprimet korrigjuese.
- **Forcimi i Qeverisjes dhe Koordinimit:** Rritja e bashkëpunimit ndërinstitutional dhe sqarimi i përgjegjësisë për të shmangur dyfishimin dhe për të siguruar vendimmarrjen në kohë.
- **Sigurimi i Burimeve të Mjaftueshme:** Sigurimi i burimeve të synuara financiare dhe njerëzore për masat që kërkojnë mbështetje shtesë, veçanërisht ato me ndikim të lartë strategjik.

Duke konsoliduar arritjet dhe duke adresuar boshllëqet në zbatim me ndërhyrje të fokusuara, programi i reformës së MFP-së mund të ruajë trajektoren e tij drejt përmirësimit të disiplinës fiskale, transparencës dhe ofrimit të shërbimeve, në përputhje me praktikën më të mira ndërkombëtare.

Shkurtesat dhe Akronimet

AB	Auditimi i Brendshëm
AFCOS	Shërbimi i Koordinimit Kundër Mashtrimit
APP	Agjencia e Prokurimit Publik
ASPA	Shkolla Shqiptare e Administratës Publike
AST	Agjencia Suedeze e Taksave
AT	Asistencë Teknike
ATRAKO	Agjencia e Trajtimit të Koncesioneve
BE	Bashkimi Evropian
BPGJ	Buxheti i Përgjigjshëm Gjinator
BSH	Banka e Shqipërisë
DIFP	Drejtoria e Inspektimit Financiar Publik
DPBSH	Drejtoria e Përgjithshme e Borxhit Shtetëror
DPD	Drejtoria e Përgjithshme e Doganave
DPPMF	Drejtoria e Përgjithshme e Programimit Makroekonomik dhe Fiskal
DPT	Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve
DPTP	Drejtoria e Përgjithshme e Taksës së Pasurisë
DRF	Drejtoria e Risqeve Fiskale
DRF	Deklarata e Risqeve Fiskale
DHAB	Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm
DHMFKK	Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar, Kontrollit dhe Kontabilitetit
FMN	Fondi Monetar Ndërkombëtar
GTFPL	Grupi Teknik për Parashikimin e Fluksit të Likuiditetit
IDK	Instituti Demokratik Kombëtar
INSTAT	Instituti i Statistikave
IPA	Instrumenti për Asistencën e Para-Aderimit
KBFP	Kontrolli i Brendshëm Financiar Publik
KD	Komiteti Drejtues
KE	Komisioni Evropian
KLSH	Kontrolli i Lartë i Shtetit
KPEF	Komisioni Parlamentar për Ekonominë dhe Financat
KPP	Komisioni i Prokurimit Publik
KPS	Komiteti i Planifikimit Strategjik
KT	Komiteti Teknik
LOB	Ligji Organik i Buxhetit
LPP	Ligji i Prokurimit Publik
LLUTH	Llogaria Unike e Thesarit
MF	Ministria e Financave
MFK	Menaxhimi Financiar dhe Kontrolli
MFP	Menaxhimi i Financave Publike
MIE	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë
MIP	Menaxhimi i Investimeve Publike
MPQM (SIGMA)	Mbështetje për Përmirësim në Qeverisje dhe Menaxhim
NSPP	Lista Unike e Projekteve me Rëndësi Kombëtare
OEA	Operator Ekonomik i Autorizuar
OECD	Organizata për Bashkëpunim dhe Zhvillim Ekonomik
ZEKM	Zyra Evropiane Kundër Mashtrimit

OTHK	Opsionet e Thjeshtuara të Kostove
PBA	Programi Buxhetor Afatmesëm
PKBZH (UNDP)	Programi i Kombeve të Bashkuara për Zhvillim
PPB	Produkti i Brendshëm Bruto
PPP	Partneritet Publik-Privat
PZHI	Partnerët për Zhvillim dhe Integrim
QSH	Qeveria e Shqipërisë
RAP	Reforma në Administratën Publike
SAA	Strategjia Afatmesme e të Ardhurave
SECO	Sekretariati Shtetëror Zvicerian për Çështjet Ekonomike
SELL	Sistemi Evropian i Llogarive
SFQ	Statistikat e Financave të Qeverisë
SGAB	Standardet Globale të Auditimit të Brendshëm
SIFQ (AGFIS)	Sistemi i Informacionit Financiar të Qeverisë së Shqipërisë
SIMFSH (AFMIS)	Sistemi Informativ i Menaxhimit Financiar Shqiptar
SKKM	Strategjia Kombëtare Kundër Mashtrimit
SKZHIE	Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim Evropian
SIMAJ (EAMIS)	Sistemi Informatik i Menaxhimit të Asistencës së Jashtme
SNKSP	Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit të Sektorit Publik
NSH	Ndërmarrje Shtetërore
SPI	Sistemi i Planifikimit të Integruar
SHPPF (PEFA)	Shpenzimet Publike dhe Përgjegjësia Financiare
TANK	Teknika të Auditimit të Ndihmuar nga Kompjuteri
TVSH	Tatimi mbi Vlerën e Shtuar
VNT	Vlerësimi i Nevojave për Trajnim
UPR	Udhëzuesi për Përshtatjen dhe Rikuperimin
ZKA	Zyrtari Kombëtar Autorizues